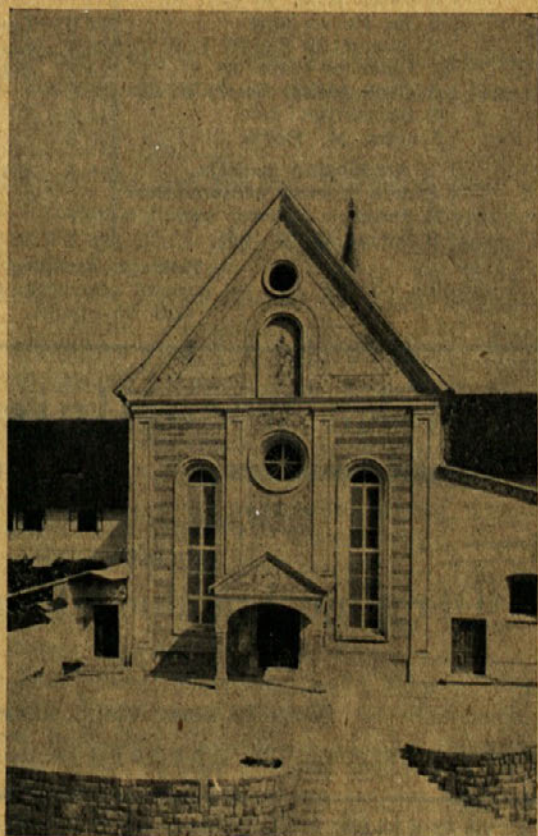

z vrtov
SV. FRANČIŠKA

Letnik LVI
Februar 1939
Štev. 2

Vsebiru 2. števil.: Naš kralj naj živi! 23. — Oj ta mi bo svetila ... 34. — Ples smrti 36. — Fara sv. Eme na štajerskem — nekdanja slavna božja pot 38. — Kdo stori greh? 39. — Duhovniška sobota 41. — Apostol velemesta 43. — Cesar Evrope najbolj manjka 44. — Frančiškanski apostolat 46. — Sv. Peter Baptist in tovariši 48. — Življenje kapucinskega brata Jurija 49. — Služba predstojnika — predstojnice 50. — Cvetje 52. — Kako se gibljejo tretjerredne skupščine 53. — Franciskova mladina 56. — Razgled po svetu 59. — Iz misijonskega dela FMM na Kitajskem 61. — In naj molijo za mrtve 62. — Naročniki imajo besedo 63. — Novi naročniki 64. — Pax et bonum 64.

Celoletna naročnina »Cvetja« za leto 1939

Za Jugoslavijo 15 din.; za Italijo 10 lir; za Nemčijo 1.50 m.; za Ameriko 1 dol.; za druge države protivrednost 24 din. — Posamezna številka 2 din. — Izhaja mesečno. Z dovoljenjem cerkvenih in redovnih oblasti izdaja Franč. prov. sv. Križa. — Zastopnik p. Feliks Tavčar, O. F. M., prov. prokurator. — Urednik: p. Odilo Hajnsček, O. F. M. Uredništvo in Upravištvo »Cvetja« Ljubljana, Frančiškanski samostan. Številka ček. računa za Jugoslavijo: 11.495; za Italijo 11/6589; za Avstrijo: A-156.946. Natisnila Misijonska tiskarna, Groblje-Domžale (A. Trontelj)

Rimsko serafinski koledar za leto 1939

F e b r u a r

1 S	PO.	B. Evstohija in Verid. 2-3 r.	15 S	PO. Čm.	B. Andrej sp. 1. r.
2 Č	VO, PO.	Darov. Gosp., Svečnica.	16 Č	Čm.	B. Filipa Mar. dev. 2. r.
3 P	Čm.	B. Matej šk. 1. r., S. Blaž šk.	17 P	Čm.	B. Luka Belludi, sp. 1. r.
4 S	PO.	S. Jožef Leoniški sp. 1. r.	18 S	Čm.	S. Simeon šk. in muč.
5 N	PO.	1. predpostna nedelja	19 N	PO.	3. predpostna nedelja
6 P		S. Peter Krst. in tov. m.	20 P	Čm.	S. Konrad, sp. 3. r.
7 T		S. Tit šk. in muč.	21 T	Čm.	B. Peter sp. 1. r.
8 S		B. Ricerij in Egidij 1. r.	22 S	PO.	S. Feliks šk.
9 Č		S. Janez iz Mate, sp.	23 Č		Pepelnica. S. Margareta K.
10 P		S. Ciril Aleks. šk. in c. uč.	24 P		S. Peter Damijan, šk.
11 S		S. Sholastika dev.	25 S		S. Matija ap.
12 N		Lurška M. Božja.	26 N	PO.	B. Sebastijan sp. 1. r.
13 P		2. predpostna nedelja	27 P		1. postna nedelja
14 T		Sedem svetih ustanovnikov	28 T		B. Izabela dev. 2. r.
		B. Janez iz Triore, muč. 1. r.			S. Gabriel od Z. M. B. sp.
		B. Ivana Valez. vd.			B. Antonija vd. 2. r.

Razlaga kratice:

VO. — vesoljna odveza. PO. — popolni odpustek. Čm. — črna maša, ki je dotični dan dovoljena.

Ljudska posojilnica v Ljubljani

r. z. z neom. z.

Ljubljana, Miklošičeva cesta 6

(v lastni palači)

Obreštuje hranilne vloge najugodnejše

*

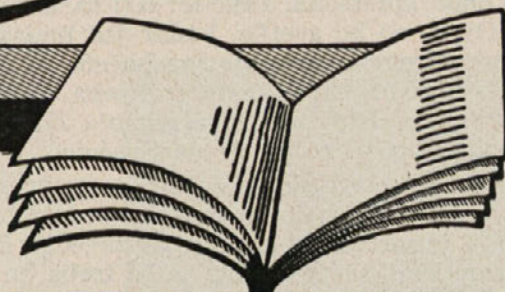
Nove in stare vloge, ki so v celoti

vsak čas razpoložljive, obreštuje po 4%, proti odpovedi 5%

Prva tretjerredna skupščina, ki je postala ustanoviteljica tretjerredne tiskarne s prispevkom 1000 dinarjev, je Sv. Trojica v Slov. goricah.

CVETJE

Letnik LVI
Ljubljana

1939-II.
Februar

P. KRIZOSTOM:

Naš Kralj naj živi!

Himna za kongres Kristusa Kralja.

Na noge, narodi vsi!
Iz spanja se predramite,
v armado našo vstopite:
Kristus, naš Kralj naj živi!
Naš Kralj naj živi!
Njegovi smo vsi.

Sovražnik stega roke:
vso zemljo hoče imeti
ji Kralja Kristusa vzeti,
duše pahnuti v gorjé.
Naš Kralj naj živi!
Njegovi smo vsi.

Ne damo Tebe nikdar,
naš Kralj, za ceno nobeno!
Prisego kličemo eno:
Vekomaj naš si Vladar!
Naš Kralj naj živi!
Njegovi smo vsi.

Preliti hočemo kri,
življenje Ti darovati,
Ti vedno zvesti ostati.
Kristus, naš Kralj naj živi!
Naš Kralj naj živi!
Njegovi smo vsi.

Oj ta mi bo zazvonil...

Kak predpustni veseljak bo morda pri teh besedah takoj začel peti: »Oj ta vojaška sablja, ta bo moja svitla luč! Oj ta mi bo svetila...« Radoveden sem, če bi jo po isti melodiji, z istim veseljem prepeval, če bi jaz besedilo malo spremenil. Tako-le: »Oj ta mrtvaška sveča, ta bo moja zadnja luč. Oj ta mi bo svetila, kadar jaz umiral bom!« Bržkon bi dejal: »Rajši kako drugo udarimo!« Jaz hočem pa za Svečnico pri tej ostati. Vem, ne besedilo, ne napev nista cerkvena. Zato pa, če bi bilo v cerkvi, bi tudi jaz rekel: »Kako drugo udarimo!« Zunaj cerkve bi bilo pa dobro jo včasih udariti, posebno pa še na Svečnico.

Na Svečnico se blagoslovljajo sveče ne le za strogo cerkveno-liturgične namene, ampak tudi za izvencerkvene liturgične potrebe, kot je previdenje na domu in mrtvaška luč. Vsaka zavedna krščanska družina ima doma blagoslovljene sveče in kar je še treba za previdenje in za slučaj smrti. Naše dobre podeželske družine imajo te sveče navadno skrbno shranjene, v kaki skrinji zaklenjene. Prvič zato, ker so blagoslovljene in so jim zato svete. Drugič zato, da imajo v takih slučajih kaj v roke vzeti. Kajti ko bi bile vse dostopne, bi utegnili v slučaju sile koga skušnjava premagati, da bi po njih segel. Pogrešili bi jih pa šele, ko bi jih bilo treba v njim določen namen prižgati. S tega stališča je hvalevredno, da jih imajo v skrinji pod ključem. Sicer bi bilo boljše, lepše in pomenljivejše jih mesto kakega spominskega »pušelca« dati pod steklo in postaviti na viden kraj, da tam pridigajo o človeških poslednjih rečeh na tem svetu. Posebno zgovorna pridigarica bi bila mrtvaška sveča, ki bi imela napis: »Oj ta mi bo svetila, kadar jaz umiral bom.«

Ne rečem, da bi bilo poprečnemu človeku v cvetu in polnosti življenja taka pridigarica dobrodošla. Navadno jo tako neradi poslušajo, kot so nekoč atenski veljaki sv. Pavla, ko jim je začel govoriti o vstajenju od mrtvih. En čas so se nekam nervozno premikali in si pomežikali, potem so mu z rokavicami vzeli besedo rekoč: »O tem te bomo drugikrat poslušali.« (Dej. ap. 17, 32). Toda, ali ni pametnega človeka nevredno, če maši ušesa in zatiska oči pred smrtjo, s katero se bo moral enkrat, morda prej kot misli, srečati in bo to srečanje ž njo strašnejše, čim manj je prej mislil nanjo?

Smrt na morju zdaleka ni tako gotova, kot smrt sploh. Da bo vsakdo umrl, je čisto gotovo. Da bo umrl na morju, preko katerega se slučajno vozi, je možno, čeprav malo verjetno. In vendar so v vsaki ladijski kabini rešilni pasovi, na najvišjem krovu vsake ladje pa rešilni čolni. Poleg tega je v vsaki kabini nabito navodilo, kaj je potnikom v slučaju ognja, ali kake druge nesreče storiti, da si rešijo življenje. Na nekaterih ladjah se prvi ali drugi dan vrše celo praktične vaje za slučaj te ali one nesreče.

Tudi to niso priljubljeni pridigarji prekmorskim potnikom. Kadar jim oko pade nanje, se jim ukreše moreča misel, kaj ko bi se res kaj zgodilo. Včasih, čeprav bolj redko, se tudi zgodi. Takrat pa ti potniki vse drugače mislijo o teh pridigarjih. A kdor se poprej ni brigal zanje in se ni hotel z njimi seznaniti, si v času sile ne zna pomagati. In tako je že marsikdo z življenjem v slanih valovih plačal svojo lahkomišljenost, ki bi se bil v nasprotnem slučaju morda rešil. Vsekako pa gorje paroplovni družbi pred sodnim stolom javnega mnenja, ko bi dotično katastrofo preživeli izpričali, da ni bilo na razpolago zadosti rešilnih pasov in čolnov.

Če so za take slučaje, ki so sorazmerno le redki, na mestu omenjeni svarilni pridigarji, naj jih kdo že rad posluša ali ne, pa bi za gotovo smrt ne bila na mestu taka pridigarica, kot je mrtvaška sveča, če je že komu njena pridiga draga ali ne? Potrebna je nedvomno, tistim, ki se je otresajo še najbolj. Ako bi imeli kaj prave modrosti življenja, bi ji dali častno mesto v tisti sobi, kjer se največ gibljejo in ji pogostokrat čez dan prisluhnili. O, kako vse drugače bi bila potem njih življenje in smrt kot navadno sta.

Kako modrost življenja nam že vsaka sveča oznanja. Mar ni že sama na sebi podoba človeka? Snov, iz katere je vlita, je pač dotična snov, ni sveča. Stenja, ki je njena duša, je stenja, ni sveča. Snov in stenja primerno združena je šele sveča. Človekovo telo je telo, ni človek. Njegova duša, ki ga preveva, je duša, ni človek. Telo in duša združena v eno celoto, je človek. Če manjka sveči snovi, ugasne. Ako nima stenja, sploh ne zagori. Če zamre telo, je duša na tem svetu opravila ž njim, ga zapusti. Ko ga duša zapusti, ni več telo, je razkrajajoče se truplo. Sveča se uporablja za druge. Tudi človek ne sme živeti le zase. Použivati se mora tudi za druge in končno zanj, ki ga je ustvaril.

A človek-kristjan, kot si ti po milosti božji, ni navadna sveča. On je evharistična sveča. Evharistične sveče bi morale biti prav za prav iz čistega voska, brez vsake druge manjvredne primesi. Le ker takih ni lahko v zadostnem številu dobiti, so dovoljene tudi mešane, samo da vosek prevladuje. Tudi kristjan, evharistična sveča in pogosto še živ tabernakelj evharističnega Kralja, bi moral biti iz čistega voska, brez vsake druge primesi. Ne rečem, da če ni, sploh nima nič opraviti pri oltarju, kjer biva oz. počiva Bog pod podobo kruha in vina, kot njegova dušna

bo zadnja ura bila,
Marija prid po nas!

hrana. Samo to rečem, da če še ni evharistična sveča iz čistega voska, mora stremeti za tem, kajti to je tisto končno edino potrebno za kar je na svetu.

A mrtvaška sveča je naravnost pretresljiv gromovnik prave modrosti življenja. Kdor ob njenem motnem svitu zajedno bije zadnji boj življenja, gleda to v docela drugi luči kot v svojih zdravih dneh. Domala vsak bi najrajši zaklical: »Da capo, od začetka! Naj še enkrat začnem, vse drugače bom živel kot sem!« Mnogi, ki niso še v tako kritičnem položaju, to odkritosrčno priznavajo in sveto zatrjujejo. Drugi, ki v vzhajajoči onstranski zarji presojajo življenje, bi to še rajši izpovedali, a so jim usta onemela in jezik zastal.

Brat moj, v Kristusu! Če nočeš enkrat, morda še danes, morda jutri, tako britko kot ti, ki jim zdaj sveti mrtvaška sveča, obžalovati, da si mašil ušesa tej pridigarici resnične modrosti življenja, stori to, dokler je še čas začeti da capo, od kraja, čisto drugačno življenje, vredno človeka in kristjana. Če ti iz kakršnegakoli vzroka ne kaže ji odkazati častnega mesta v svojem stanovanju, vsaj pogosto tajno prisluhni njenim živlenskimi naukom in prizidevaj si, da boš kolikor mogoče evharistična sveča iz čistega voska. Potem se ne boš branil peti: »O ta mrtvaška sveča... Odklanjal pa boš napev, kot preveč otožen. In po pravici, kajti takim mrtvaška sveča posveti preko grobne tmine v kraljestvo večne luči.

P. G. R.:

Ples smrti

Večina ljudi, ki še danes žive, je doživela svetovno vojno; globoko se je vtisnila ta velikanska tragedija spominu modernega človeka; preveč silno režejo dogodki v Španiji in na Kitajskem grozo vojske v človeško zavest, da bi mogli iti mirno in brezbrizno mimo teh pretresov. Razumeli bomo, da so se narodi oddahnili, ko je bila zopet enkrat odgodena preteča nevarnost svetovne vojne, da v svoji sreči niti ne opazijo, kako se nahajamo v sredi drugega smrtnega plesa.

Ne mislim na mrtve, ki ležijo ob robu novodobnega gibanja in pokreta. Grobove v svetovni vojni padlih vojakov krasimo in polagamo vence ob vznožje spomenika, ki ga je narod postavil neznanemu vojaku. Pri vsem tem ne pozabimo, da so od tedaj že zopet drugi morali dati življenje, da se pleše strahovit rajalni ples po nepreglednih koncentracijskih taborih in da v marsikaterih državah ni nobena hiša in nobena družina več varna, da se bo danes ali jutri, po dnevu ali po noči prikazala smrt s svojo koso, da s silo potegne novo cvetoče življenje v ples skeletov in okostnjakov. Osebam tega plesa ni vtisnjena lepota in ponos vojaka, ki je žrtvoval življenje za domovino svojo. Ni ga človeka, ki bi jim smel dati lavorjev venec zmage, ni ga človeka, ki bi s spoštovanjem imenoval njihovo ime, v nobeni spominski plošči ne bo z zlatimi črkami zarezano njihovo ime, njihove sirote in vdove je prepovedano tolažiti. Svet niti ne sluti, kako gre skozi Evropo drug smrtni ples. Svet niti ne vidi, kako rastejo ob cestah brezdomcev, pregnancev in beguncev novi posamezni in skupni grobovi.

Ko govorim o smrtnem plesu, ne mislim na smrtni ples umirajočih, ki mu je vtisnjen motiv: »Quod fuimus, estis; quod sumus, eritis«, kar smo nekoč bili mi, ste vi, in kar smo sedaj mi, boste postali vi.

Možje, ki so vodili svoje države, izginjajo s površja javnega življenja. Samo tu in tam se pojavijo njihove sence, če se zberejo stari prijatelji in pretresajo sedanji položaj. Ob takih prilikah nam udarja na uho: Kar smo bili nekoč mi, ste vi sedaj, nositelji in voditelji javnega in državnega življenja. Toda »quod sumus, eritis, kar smo sedaj mi, boste postali vi«. Res silen smrtni ples je to, v katerem se ne vrte samo odpravljeni in odstavljene politiki, ampak tudi možje znanosti, možje umetnosti, graditelji gospodarstva, načelniki vojske, ljudje, ki so v neki konjunkturi obogateli, zadnja elita svobodomiselnega, demokratičnega, humanitarnega veka.

Ni vprašanje, ali je boljše staro, ali je boljše novo, ampak vprašanje je, katero izmed obeh ima duha življenja v sebi. Najboljši pisatelj so mrtvi, če niso njihova dela v nobeni izložbi več, če mladina ne zajema več iz njihovih virov. Duševno in duhovno propadajoči svet, ki izgublja smisel za vse, kar je duhovnega in kar pripada višji kulturi, ne more več razumeti velikih pradedov. Mrtve, ki stoje sredi današnjega rajalnega plesa, smemo imenovati srečne; zakaj, ako bi jim bilo dano in ako bi mogli stopiti med mlajši rod, jih ne bi več razumel v njihovi čudoviti ljubezni in njihovem navdušenju za svobodo, za človekovo dostojanstvo, za pravičnost, za osebnost, in bolje je z mrtvimi plesati, ki se med seboj poznajo, kakor bivati med živimi, za katere so mrtvi.

Ko govorim o plesu smrti, mislim na popolnoma drugi ples, ki je zajel velik del Evrope. Nov svetovni nazor jemlje človeku najdražje, kar ima, jemlje mu princip osebnega življenja. Za svoja dela rabi roke sužnjev, imeti hoče cvetoča telesa brez lastne volje, ubije vse, česar se dotakne.

Oni, ki so umirali v vojni za domovino, so svobodno žrtvovali svoje življenje, in kadarkoli gre v smrt velika požrtvovalnost, vzklije več duhovnega življenja, kakor je bilo žrtvovano fizičnega. Pri teh sistemih je pa ravno nasprotno. Kolikor več duhovnega se uniči, toliko več brutalnih fizičnih instinktov, toliko več strasti in maščevalnosti ter krvoločnosti zaživi. Tako gigantskega plesa smrti, kakor se danes vrši, zgodovina še ni doživela. V starih pristnih smrtnih plesih, je bila smrt še vedno poslanka večnosti, s svojim dvignjenim prstom je opozarjala na Sodnika življenja in smrti, z žvižgom svoje kose je naznanjala večno življenje. Melodija današnjih smrtnih plesov pa se je prevrgla v žalostno pesem sužnjev na galejah, katerim je duh otopel. Še pojejo, ne kakor da bi bilo lepo, ampak ker jim je ritem pesmi fizično lajšal teški ritem vesel. Vsekako vsebuje pesem kaznjencev na galejah še neko lepoto človeške potrnosti. Kaj pa je še ostalo od lepote v jecljanju vseučilišnih profesorjev, ki so žrtvovali svobodno raziskovanje in ponosen povdarek resnice in znanosti rovaškim besedam narodnih tribunov in demagogov! Kaj je pozdrav z dviganjem rok nekoč svobodnih državljanov, ki so postali marijonete države!

Ta smrtni ples duha nad nepreglednimi poljanami nekoč tako visoko stoječih narodov, to pojemanje otroškega smeha, to izumiranje vsega srčnega veselja, ki izvira iz vere v Boga in iz pogleda na zvezde in v prirodo, to usihanje vsega, kar razveseljuje oko raziskovalca in kar je bilo sijaj in blesk svobode človeške osebnosti, vse to je postalo porazno. Je to stanje, ki je v njem še vedno ponosna smrt izročila vladarsko žezlo temni sili, ki je vzela v roko usodo Evrope in

sveta. Vsi ji služijo; zakaj nihče noče, da bi ga strli koraki te temne sile.

Umaknimo se iz tega smrtnega plesa. Saj vemo, da samo globoko verno srce premaga vse strašne pojave časa in vse udarce usode. Nekega dne bo Gospodar življenja in smrti določil in odločil, da je delo temne sile končano. Potem se bo zrušila, četudi si domišlja, da je nepremagljiva. Kdaj in kako se bo to zgodilo, je v roki Njega, ki je vladar veseljstva.

JANEZ VEIDER:

Fara Svete Eme na Štajerskem --- nekdaj slavna božja pot

Pa še eden je bil podobno kaznovan. In tudi ta je osebno prišel v Krko in bil zaslišan. To je bil 55-letni Primož iz vasi Vincarji. Tudi ta priča izjavi, da je bilo pred 16. leti, ko so delavci trebili grmovje, da bodo postavili kapelo sv. Eme. Tedaj so prosili tudi njega, naj jim pomaga. Toda v svoji lahkomišelnosti jim odvrne, da gre rajši na svoje delo. Tudi on je postal takoj slep in tak ostal cel dan. Ko se je zaobljubil, da bo z družino poromal k novi kapeli, je takoj spregledal.

Toda graščak Eibiswalder je še marsikaj drugega v Krki izpovedal. Tako n. pr. tole: Sedemletna hčerka kmeta Jurija iz št. Jurija pri gradu Rifnik je ležala že skoraj ves dan mrtva na odru. Sosedje in znanci so prišli, da bi po takratnem običaju žalovali. Dekličin oče pa pade na kolena in kliče na pomoč sv. Emo. Tudi zaobljubi, da bo daroval eno kravo novi svetoemski cerkvi, če deklica oživi. Tedaj se deklica zgane, vrže naličje, s katerim je bila pokrita, z obličja in se živa vsede. Ozdravela je in je še vedno zdrava. Ta dogodek je videlo mnogo ljudi in se je zato daleč razglasil. Tudi so ga duhovniki na prižnicah oznanili.

Spet nam prav isti dogodek sporoča še druga priča. To je bil 42-letni Pavel iz vasi Vincarji v fari Sv. Križa pri gradu Rogatec. Ta Pavel je v glavnem povedal isto kot graščak. Dostavil je še, da je bilo deklinemu očetu ime Jurče in da je bil doma v vasi Hruškova v občini št. Jurij pri gradu Rifnik. Deklica je bila bolna nekaj dni in sicer med veliko nočjo in binkoštni l. 1463. Neko opoldne je umrla. Ker so jo po takratnem običaju hoteli drugi dan nesti k pogrebu, je oče deklico prejšnji dan položil na oder in jo pokril s prtom. Med drugimi so čudež, ki se je izvršil popoldne med večernicami, videli tudi poštteni kmetje: Primož iz Vincarjev, starejši in mlajši Matejko in Bratej iz Hruškove in mnogo drugih. Vsi ti deklico poznajo, saj živi še vedno zdrava v hiši svojega očeta.

Podčetrtniški graščak je še izpovedal: Neki mladenič je na gori, na kateri stoji cerkva sv. Eme, sekal drevesa. Pri tretjem udarcu mu sekira obstane v deblu, on sam pa pade na tla in ostane tam do drugega dne. Ko so ga prijatelji našli, so klicali na pomoč sv. Emo, na kar je mladenič ozdravel. — Neki drugi mož, ki je bil 15 let slep, iz rogaške fare, je prišel v Emno cerkvico. Ko je šel trikrat okrog nje, se mu naenkrat odpro oči in ko mu izteče iz njih kri, spregleda. — Neka deklica je imeša skrivljeno roko. Ko se je zaobljubila, da bo šla na božjo pot k cerkvi sv. Eme, je ozdravela. Prišla je res tja in pri oltarju obesila voščeno roko in nogo ter šop las iz glave.

K tem poročilom je podčetrtniški graščak Pavel Eibiswalder še pristavil, da je sam sklical prizadete ljudi, svoje podložnike, in jih je spraševal

ter se prepričal, da je povedano resnično. Tudi se je izjavil, da bi prišlo v Krko pričat o pomoči sv. Eme v njeni kapelici še mnogo ljudi iz Ogerskega, pa radi vojskinih nevarnosti niso mogli priti.

Ta poročila nam povedo, da so prvo leseno sve-toemsko cerkvico zgradili svetokriški župljani na pobudo ali vsaj s privoljenjem takratnega podčetrtniškega graščaka Pavla pl. Eibiswalderja na gori, ki je bila njegova last. To se je zgodilo l. 1450. Čeprav ni bila posvečena in se v nji ni maševalo, so vendar prihajale tja množice romarjev od blizu in daleč. Mnogi čudeži so se tam godili. Zato so kmalu po letu 1466 mesto lesene cerkvice postavili zidano. To je današnja krasna svetoemska farna cerkev. Zgrajena je v lepem poznogotskem slogu. Ima visok zvonik in tri prezbiterije; stranska stojišča pravokotno na obstranskih stenah ladje. Tako ima cerkev obliko križa.

Notranjščina cerkve Sv. Eme na Štajerskem.

Ko je sv. Ema sredi 18. stol. postala fara, so cerkev barokizirali. Sedanji veliki oltar je krasno baročno delo. Nekaj prav posebnega je dragocena oltarna slika. Predstavlja nam, kako sv. Ema plačuje zidarje, ki so ji gradili cerkev. Ko so godrnjali, da prejema premalo, jim je dobrohotna kneginja dovolila, naj sami segajo v denarnico po denar. Pa je vsak potegnil prav tako vsoto, ki mu jo je prej odkazala sv. Ema sama.

Naj bi naša slovenska božja pot k naši prvi svetnici kneginji Emi spet oživila! Če se to zgodi, ni dvoma, da nam bo sv. Ema prav tako dobrotljiva, kakor je bila našim prednikom.

V kratkem bo izšla posebna knjiga o sv. Emi izpod peresa istega pisatelja. Knjiga nosi naslov: Kneginja Ema — prva slovenska svetnica. Zanimivi uvod je novi knjigi napisal ljubljanski škof dr. Gregorij Rožman. Pričujoče slike so povzete iz te nove knjige. Knjigo toplo priporočamo. Urednik.

P. ANASTAZIJ:

Kdo stori greh?

V popoldanskih urah je bilo in sladkosnedeni Janezek je bil sam doma. Mama je šla na obisk k bolni teti, oče je šel v službo, bratci in sestre se sankajo zunaj na hribu. »Kdo bi tičal zmeraj pri knjigah,« si misli in začne ogledovati polico v omari. »Dopoldne je mama kupila smetane; kaj, ko bi jo malo namazal na žemljico?« Vstane od mize, toda nesreča hoče, da se zadene ob knjigo, ki pade na tla. »Neroda,« godrnja sam pri sebi, pogleda

knjigo in zardi. Z mize je padel katekizem. »Ravno dopoldne nam je gospod katehet za svarilo povedal zgodbo o sladkosnedni Metki. Kaj, če bi zdajle prišla mama? Pa smetana je dobra in jaz jo imam tako rad...« In jo vzame.

Nadaljevati ni treba, ker je zgodba — čeprav iz resničnega življenja — in si konec lahko vsakdo sam ustvari po svoje. Nas bolj zanima vprašanje, kako je Janezek do te tatvine sploh prišel.

Najprej mu je pogled na smetani obstal. Torej: pred njim je stvar, ki je ne more vzeti za svojo, če noče kršiti božjo prepoved. — Samo to, da je smetana, torej prepovedana stvar, pred njim, še ni nič hudega; tudi strupena kača nam ničesar ne napravi, dokler spi in nas ne opazi.

V tistem trenutku se pa Janezku vzbudi že sladkoslednost in sline se mu pcede ob misli, kako bi bilo prijetno, če bi smetano vzel in snedel. To se pravi: neka sila, volja ga vleče k prepovedanemu predmetu, stvari. — Še vedno ni nič slabega; tudi mesečni lahko hodi po strmi strehi in ni zanj nobene nevarnosti, dokler ga kdo ne pokliče, s tem zbudi in strezne.

Toda katekizem, ki pade na tla, ga opomni, da bi bila to tatvina in torej greh. To je: Zdaj se je še le zavedel, da ga nekaj vleče k prepovedani stvari; z drugimi besedami, da teži za prepovedano rečjo. — Še vedno je vse v redu.

Janezek nekaj časa okleva; nato se odloči, da bo smetano ukradel kljub temu, da mu srce bije in ga svari vest: Bog vse vidi... To se pravi: Zdaj se je odločil za dejanje, tatvino.

In šele sedaj je napravil greh, je grešil.

Torej prav za prav dolga pot do greha; vendar je treba pripomniti, da se navadno v trenutku zgodi, kar je tukaj na široko razpleteno. Naš zgled bi bil torej: Sladkosnedni Janezek smetano zagleda, se odloči, jo vzame.

Če zato pregledamo stopinje do greha, vidimo, da greha ne more biti, dokler se mi sploh ne zavedamo, kaj se v naši notranjosti godi.

Vzemimo sedaj namesto smetane katerokoli grešno stvar; n. pr. nedovoljen telesni užitek, opravljati oziroma obrekovati bližnjega, ob nedeljah opustiti sveto mašo ali kaj podobnega. Vedno je isto.

Najpogostnejši, čeprav ne najprijetnejši primer so nespodobne skušnjave. V človekovi domišljiji se začne nekaj plesti in se razpleta; človeku se že kar dobro zdi, ko nenadoma zaloti sebe v slabih mislih. V tem trenutku ga kar zona spreleti: »smrtni greh, ker grdo mislim«. Še zdavnaj ne. »Mali greh?« Tudi ne. »Kaj pa?« Nič drugega kakor vsaka druga misel. Popolnoma isto, kakor če bi se med tistim časom pletlo po glavi, v domišljiji, da se z elegantno ladjo voziš k bogatemu stricu v Ameriko.

»Kako, da ni greha?«, bo kdo rekel. Toda, dragi moj, ti še vedel nisi, kaj se v tebi godi, kakšne misli se ti pode po glavi; ti si medtem pretipaval jagode na rožnem vencu ali izbiral molitve za pripravo na sveto obhajilo.

Torej spoznanja ni bilo. V e d o m a kaj storiti zoper božjo voljo, se pravi: vedeti moram, zavedati se moram, spoznati moram, da je proti božji volji, torej prelomljenje božje zapovedi.

Spomnimo se svetega Alojzija! Še majhen otrok je bil s svojim očetom v vojaškem taborišču. Od vojakov se priučil vsakovrstnih slabih besed, katehere potem tudi sam izgovarja. Silno pa se prestraši, ko se vrne domov in zve, da so te besede pregrešne. Vse življenje je objokoval te, kot je sam priznal, največje pogoške svojega življenja. A zanj te pregrešne besede

niti greh niso bile, ker on ni prav nič slutil, da so grešne. Če bi to le količkaj slutil, jih nikdar ne bi bil izgovoril. (Bernik, »Spolnjuh zapovedi«.)

Zagledaš pred seboj klobaso. Zaželiš si jo. V trenutku jo že ješ. Pozneje pa si se šele spomnil, da je ta dan petek. Nisi grešil, četudi si prelomil postno zapoved, ker tega nisi storil vedoma. Če bi bil vedel, da je petek, je ne bi bil jedel. (Istotam.)

K svetemu obhajilu si pristopil. Po svetem obhajilu šele pa ti pride na mar, da nisi več tešč, da si že kaj užil doma. Nimaš nič greha zaradi tega, ker se poprej nisi spomnil na to. Gotovo ne bi bil pristopil, ko bi se bil na to prej spomnil. (Istotam.)

Čudne sanje so te nadlegovale ponoči in v še bolj čudnem položaju si se zbudil ponoči ali zjutraj. Nekaj se je moralo zgoditi, če ne v spanju pa vsaj v polspanju, dremavosti. Ne vznemirjaj se; ni greha, ker niti vedel nisi, kaj se s teboj godi. Če bi se bil zavedal, tega gotovo ne bi bil storil.

To je samo en pogoj za greh. Vedeti moram, da bo greh, kar bom storil. Katekizem pravi čisto kratko: Greh stori, kdor vedoma in prostovoljno kaj stori zoper božjo voljo. Kaj se pravi »prostovoljno«, o tem bo pa govor prihodnjič.

P. HUGO:

Duhovniška sobota

Pobožnost tega imena tudi med nami ni neznana. Zdi se mi pa, da je še vse premalo znana in zato tudi premalo vpoštevana. Se je že pisalo o njej, ne rečem, a ne zadosti. Pri razširjanju takih pobožnosti, za katere je treba navdušiti najširše sloje vernega ljudstva, je treba imeti pred očmi tisto, kar je sv. Avguštin dejal: »Nikdar se prevečkrat ne pove, kar se nikdar ne dopove.« Preden bomo pa vsem, na katere v verskem oziru lahko še kaj damo, dopovedali, kak vzvišen namen in kako velik pomen ima Duhovniška sobota, bo treba še mnogokrat povedati, s ti-skano in živo besedo.

V »Cvetju«, glasilu III. reda, se o Duhovniški soboti sploh še ni pisalo. S tem seveda ni rečeno, da je tretjerednikom neznana. Mnogi jo že zvesto opravljajo. Še več store v njen plemenit namen kot zahteva. Tako med drugim čujem, da ljubljanska skupščina vzdržuje mesečno dve sv. maši za duhovnike, eno za žive, drugo za rajne. Gotovo pa je tudi, da je mnogim tretjerednikom še neznana. A prav od njih se upravičeno pričakuje, da se je bodo vsi z navdušenjem oklenili in jo vneto gojili. Ne dvomim, da bi se bilo to že zgodilo, ko bi se jim bila primer-no pojasnila in priporočila Naj zamujeno popravimo.

1. V čem obstoji?

Pobožnost Duhovniške sobote obstoji v tem, da požrtvovalna duša vsako soboto po prvem petku v mesecu pobožno prejme sv. zakramente, nato pa še vse svoje molitve, dela in žrtve dotičnega dne, po rokah prebl. Device Marije, Kraljice apostolov in srednice vseh milosti, daruje svečeniškemu Srcu velikega duhovnika nove zaveze Jezusa Kristusa, z namenom, da bi ono naklonilo svoji Cerkvi na zemlji veliko svetih in gorečih duhovnikov.

Njeno bistvo je molitev in žrtvovanje za duhovnike. Dan je postranskega pomena, čeprav je sobota, zlasti še sobota po prvem petku, zelo pripraven dan za to. Nihče tako srčno ne želi sv. Cerkvi svetih slu-

žabnikov božjih, kot Mati našega velikega duhovnika in Kraljica apostolov. Zato pa naj duše žrtve za duhovnike na njej posvečen dan, v soboto, darujejo svoje žrtve v ta plemeniti namen. Poleg tega so pa pobožne duše za ta dan deloma že pripravljene. Za prvi petek so svoja srca očistile in jim ni treba nove sv. spovedi. Sledečo soboto prejmejo samo sv. obhajilo in cel dan Bogu posvete za duhovnike po božjem Srcu Jezusovem. Komur bi bila pa kaka druga sobota, ali pa kak drug dan, n. pr. nedelja bolj prikladna, naj pobožnost opravi tisti dan. Kajti njeno bistvo, kot rečeno, je molitev in žrtvovanje za svete duhovnike.

Duhovniška sobota ni nikaka bratovščina, ampak prosta pobožnost, prav kot pobožnost prvih petkov. Zato se ni treba nikjer priglašati za vpis, ali opravljati kakih drugih molitev, kakor je pri bratovščinah navada. Prvotno take duše žrtve za duhovnike tudi niso bile deležne kakih posebnih odpustkov, razen onih malih nepopolnih, ki jih je papež Pij X. l. 1907 dovolil vsem, ki kakršnokoli cerkveno potrjeno molitev opravljajo za duhovniške in redovniške poklice. To je 7 let in 7 kvadrangen za vsakokrat. Dne 8. jan. 1937. je sicer kongregacija za sv. obrede na prošnjo nemških škofov dovolila večje število popolnih in nepopolnih odpustkov za to pobožnost, ki pa strogo vzeto veljajo samo za Nemčijo. A tudi odpustki pri Duhovniški soboti niso in ne smejo biti glavno, temveč nesebično žrtvovanje v sam na sebi dosti plemenit in žrtev vreden namen.

2. Njena brst in rast

Po svojem bistvu pobožnost Duhovniške sobote ni nič novega. Dosti žalostno, če bi bila. Gospodov poziv: »Prositate tedaj Gospoda žetve, naj pošlje delavcev v svojo žetev!« (Mat. 9, 38.) je v vseh časih našel več ali manj odmeva. Hvaležni duhovni otroci so vedno radi molili za svoje duhovne očete. Več molitve in žrtev v ta namen se je dvigalo k Bogu in se še dviga v onih krajih, ki so trpeli in še trpe na pomankanju duhovščine. A splošna mobilizacija duš žrtev za svete duhovnike je šele iz poveljnega časa. Orjaški dvoboj med Kristusom in Belialom, ki se je na povojnih razvalinah razbesnel in rodil na Kristusovi strani katoliško akcijo, jo je takorekoč zahteval. Katoliška akcija brez duhovnikov njenih častniških vodij, polnih božjega duha, bi ostala samo na papirju. Splošna mobilizacija vernih k opravljanju Duhovniške sobote naj pripori takih svetih častniških vodij.

A po naravnih in božjih zakonih le iz malega raste veliko. Duhovniška sobota ni nikaka izjema. Kdo je prav za prav vsadil in zavlekel gorčično zrno iz katerega se je razvila, še ni povsem jasno. Če ni dal prve pobude zanjo III. red sv. Frančiška. Bilo je l. 1926. Voditelj tretjerejredne skupščine v Gandavu, Belgija, je priporočil bratom in sestram, naj molijo in se žrtvujejo, da bi Bog naklonil svoji Cerkvi gorečih misijonarjev in svetih duhovnikov. Sprožil je tudi misel, naj bi se v ta namen osnovala posebna pobožna zveza. Ko je krajevni škof o tem zvedel, je v osnivanje take zveze takoj privolil.

Zveza se je imenovala »Molitvena ura za duhovnike.« Glavna točka njenih pravil se glasi: »Pobožna zveza Molitvene ure za duhovnike pod varstvom prebl. Device Marije ima namen, z molitvami in žrtvami, pokorili in deli krščanske ljubezni prositi Boga obilnih milosti za mašnike in misijonarje, ki naj bi jim bile v pomoč, pri vršitvi njihove svete

zveličavne službe in za gojitev novih duhovniških poklicev.« Glavne dolžnosti njenih članov pa so: Vsakdanja molitev v ta namen, molitvena ura pred Najsvetejšim vsako soboto pred tretjo nedeljo v mesecu, ali pa ob sobotah po prvem petku v mesecu, s prejemom sv. zakramentov ter še posebne molitve kvaterne dni. Ta zveza se je hitro razširila ne samo po Belgiji, ampak tudi preko njenih mej, posebno po tretjerednih skupščinah. Papež Pij XI. jo je 12. jul. 1937. potrdil kot glavno družbo te vrste. Obdaril jo je z raznimi popolnimi in nepopolnimi odpuški.

Vse kaže, da je Duhovniška sobota hčerka Molitvene ure za duhovnike. Narobe ne more biti, ker je Duhovniška sobota mlajša. Nekako v jeseni l. 1934. so berlinski oo. salvatorijanci stopili z njeno zamislijo pred tamkajšnjega škofa Msg. Nikolaja Baresa. On je zamisel navdušeno pozdravil: »Če je svet duhovnik,« je dejal, »največji dar neba zemlji, bo molitveni in žrtveni boj za svete duhovnike najlepši dar zemlje nebu!« S sličnim navdušenjem so jo pozdravili drugi škofje, katerim je bila predložena. Takoj je bilo jasno, da bo v doglednem času postala svetovna.

(Konec prihodnjič.)

P. ROMAN:

Apostol velemesta

Življenje in delo berlinskega župnika dr. Karola Sonnenscheina

V koliko si je Karel želel postati duhovnik, ni mogoče ugotoviti. Dornjeve, ki jih posamezni izražajo, so sicer zanimive, vendar pa ne slone na kaki izvestni gotovosti. Ker je bil vsestransko nadarjen in spričo njegove izredne prožnosti, mu izvolitev poklica gotovo ni bila lahka. Precej z gotovostjo lahko sklepamo, da je bila končna odločitev sad odločnega sklepa in volje do žrtvovanja.

Prvi semester teološkega študija je preživel v mestu Bonnu, ki leži na levem bregu Rena. Mesto ima krasne vrtove, lepe nasade, zlasti obbrežje ob Renskem mostu je lepo negovano in daje mestu poseben mik in čar. Bonn ima danes blizu 100.000 prebivalcev, svojo univerzo, lepo katedralo v čistem romanskem slogu. Mesto slovi tudi kot rojstni kraj največjega nemškega skladatelja Ludvika van Beethovena. Kakor je bilo to mesto za Sonnenscheina prijetno in polno ljubih vtisov, mu je vendar le bdela pred očmi ena sama velika misel postati odlični duhovnik in ker mu je bilo obljubljeno, da utegne iti v Rim v sloveči zavod »Germanicum«, je njegova vnema za študij še bolj rasla. Koncem oktobra 1894 leta potuje naš Karel v spremstvu svojega očima v Rim. Na praznik vseh svetnikov je prestopil prag zavoda. Ta zavod je ustanova svetega Ignacija Lojolskega, ustanovitelja Družbe Jezusove. Ignacij Lojolski je to ustanovo zamislil leta 1552. Zavod vodijo jezuiti in sicer je glavni namen vzgajati dobre svetne duhovnike, predvsem za nemške dežele, vendar pa druge narodnosti niso izključene. Gojenci zavoda študirajo na papeški univerzi Gregorianum.

Seveda imajo gojenci na razpolago kar najbolj izbrano knjižnico, vse revije, ki količkaj posegajo v delo bodočih duhovnikov. Tako je tudi Sonnenschein brž poiskal knjižnico in bralno sobo ter si ogledal revije, ki so bile na razpolago. Omenjam zlasti troje revij, ki so brez dvoma imele vpliv na njegov razvoj. Kažejo tudi, kako je bil naš Karel usmerjen in

kam ga je že tedaj vleklo srce. Te revije so: »Arbeiterwohl«, ¹ to je glasilo zveze katoliških industrijalcev in prijateljev delavstva. Izdajal ga je tedaj založnik August Pieper. Za tem še revija »Der Volksverein« ² in pa »Soziale Praxis«.³ Eden profesorjev, ki je imel na Sonnenscheina velik upliv, je sloveči socialni politik, pisatelj in učenjak P. Biederlack, rodом iz Grevena na Vestfalskem. Med gojenci tega zavoda je bil tedaj tudi sedanji kardinal državni kancler Pacelli. Svoj čas je bil Pacelli, prav v dobi prvega Hitlerjevega podviga, papeški nuncij v Münchenu in je bil skoro vsak dan v našem frančiškanskem samostanu v ulici sv. Ane št. 12. Tam sem ga imel priliko videti skoro dan za dnem, ker sta bila velika prijatelja z našim P. Dr. Erhardom, ki mu je bil desna roka pri sestavljanju besedila za konkordat med Vatikanom in Bavarsko. Kasnije je bil Pacelli prestavljen v Berlin z isto nalogo papeškega nuncija.

Nadvse zanimiv popis kolegija in življenja v Germaniku daje vsakemu, kogar to zanima, zares zanimiva knjiga Dr. Mihaela Opeke »Iz mojih rimskih let«. Dr. Opeka je bil sam gojenec v tem zavodu.

Na vsak način je na Karla Sonnenscheina Rim in vzgoja v zavodu vplivala karmoč blagodejno. Zakaj že večno mesto samo na sebi napravi na človeka nepopisen vtis. In vse, kar je bilo v njem lepega, čistega, plemenitega, je tu dozorelo v pravo močatost. V zavodu namreč vlada stroga disciplina, red in natančnost. Gojenci nosijo rdeče talarje, določen je strog dnevni red in predstojniki ne poznajo nobenega prizanašanja. Karel pa je bil svoje vrste in se je le težko dal vezati od teh stotero predpisov in naredb. Iskal in našel je svoja pota in si tudi ni pustil vzeti, da ne bi za časa strogega molčanja tu in tam tega predpisa ne prekršil, ker je imel nujno potrebo po znanstveni debati ali razgovoru o težkih sočasnih vprašanjih. Imel je nekaj prijateljev, ki so podobno čutili kakor on in ki jih je vprav socialno vprašanje močno prevzemalo. Če se mu je zdelo, je včasih tudi odložil rdeči talar in zapustil zavod v temni obleki, da bi tem lažje neopažen izginil v množici ljudstva, poslušal njih govorico, zvedel za njih skrbi in težave in spoznal njihove težnje in upravičene zahteve ter želje. Naravno je, da tak človek ki tako silno občuti bedo bližnjega, mora najti kako izjemo iz splošnega pravila. Tako tudi razumemo, da so njemu dovolili izjemo od strogega dnevnega reda, od strogih predpisov, ker bi sicer Karel ne mogel ostati v Germaniku.

(Dalje prihodnjč.)

P. SALEZIJ:

Česa nam v Evropi najbolj manjka?

Resničnega, neoboroženega miru, boste rekli. Prav imate. Dostavil bi še, da nam manjka tudi ljubezni; prave, odkritosrčne in Kristusove ljubezni; prav za prav pa še vsega, kar razumemo pod besedo srčna kultura ali izobrazba srca.

Pri sv. Luki (2, 52) beremo, da je dvanaajstletni Jezus napredoval v modrosti in starosti in milosti pri Bogu in pri ljudeh. Napredoval je torej trostransko: umsko ali intelektualno, telesno in duhovno. Po Gospodovem zgledu se moramo tudi mi trostransko razvijati. Posvečevati se

¹ »Za dobrine delavca«.

² »Ljudska zveza«.

³ Socialna praksa (= resnično družabno stanje.)

ne smemo samo umski ali intelektualni izobrazbi, tudi ne samo telesni ali bolje materialni kulturi, ampak in predvsem še srčni kulturi. To zadnjo le prevelikokrat zanemarjamo, dasi je najbolj, da, — po Kristusovih besedah — edino potrebna (Cfr. Lk. 10, 42): »Kaj namreč človeku pomaga, če si ves svet pridobi, svojo dušo pa pogubi? Ali kaj bo dal človek v zameno za svojo dušo?« (Mt 16,26)

Ko bi se torej le enako kakor za umsko in materialno kulturo zanimali tudi za kulturo srca! Tedaj bi iz nas nastal pravi harmoničen ali uravnotežen človek. Takih ljudi nam dandanašnji manjka, zato taka disharmonija v svetu. Kako bo namreč mogel n. pr. kak državnik delati za harmonijo in zastopnost med narodi, če sam v svoji notranjosti ni uravnotežen ali harmoničen človek. Nihče ne more drugim dati, česar sam nima. Kako bi blagodejno uplival na druge tak, ki nima pojma o srčni kulturi, kaj šele, da bi ji prisojal vsaj enakovredno, če že ne najodličnejše mesto v človeški družbi. Če bi bili pravi kristjani, bi tej srčni kulturi dali vedno in povsod prvo, najodličnejše mesto. Saj je tako imenitna, da more v gotovi meri celo nadomestiti vse drugo; drugače je tudi Krist ne bi s tako odločnostjo smatral za edino potrebno. Ob drugi priliki je celo povdaril, da nam bo vse, česar potrebujemo, navrženo, ako se z vsem srcem prej posvetimo srčni izobrazbi, ki jo daje njegov evangelij, rekoč: »Iščite najprej božjega kraljestva in njegove pravice, in vse to se vam bo navrglo.« (Mt 6, 33) Zato pa opazamo, da so bolj uravnotežene, bolj harmonične v svoji notranjosti in zunanosti kake priproste kmečke žene, kakor kaki vase zaverovani polbogovi znanosti in umetnosti, ali kaki hladni gospodarstveniki, zakaj samo za srčno kulturo je Gospod Jezus obljubil kot nameček vse drugo, ne pa za materialno in intelektualno, ali še kako drugo kulturo.

V tem je, vsaj meni se tako dozdeva, vsa tragika naše zmaterijalizirane moderne Evrope. V materialni in intelektualni in morebiti še v teoretični srčni kulturi je na višku, v praktični srčni kulturi pa po večini ostaja — in naj je tudi katoliška in krščanska — abecedarska. Ravno tam toliko pomanjkljivosti, kjer bi je ne smelo biti in kjer ima najbolj usodne posledice. Po vsem tem je kaos, ki nas obdaja razumljiv. Ne bomo ga razpršili z lepimi frazami in elegantno sestavljenimi članki za Božič ali za Veliko noč ali pa še za druge slovesne prilike, ampak samo in edino z drugačnim, z globoko krščanskim življenjem, ali če hočete, da se izrazim moderneje: v pravi praktični srčni kulturi. Hvala Bogu, da jih je še sedaj lepo število, ki se ji posvečajo (po samostanih in tudi po svetu). vendar nikakor po večini. Le premnogo jih je površnih zunanjih kristjanov, brez globokega notranjega prepričanja. Pa se prav nič ne čutijo krive z ozirom na soljudi. In vendar je od posameznikov odvisna usoda skupnosti. Če so posamezniki v veliki večini brez srčne izobrazbe in le-te ne pokažejo v dejanju, se to pozna tudi v odnosih med narodi in državami. Zato so vsi, ki ne živijo tako, kakor bi po vesti morali, soodgovorni za nered v svetu in za slabe nemirne čase. Saj vendar obstojajo narodi in države iz posameznikov. Če bodo torej posamezniki, vsaj v pretežni večini, takšni, kakršni morajo biti, se bo to poznalo tudi v veliki družini narodov in držav. Že ta odgovornost, ki jo imamo pred skupnostjo, bi nas morala priganjati za pravo, ne samo teoretično, ampak veliko bolj še praktično srčno kulturo, še bolj pa skrb za naš harmoničen ali uravnotežen razvoj, če bi tudi zaenkrat ne vzeli v poštev nadnaravnega momenta.

Zato pa, visoko kulturna Evropa, v šolo k dvanajstletnemu Jezusu! Šele tedaj bodo nastopili zate boljši časi, če boš to storila v vsej resničnosti in uvidevnosti. Drugače ni zate rešitve. Ne poznaš namreč naravnega gentlemanstva, ki je v pomoč angleško govorečemu svetu. Radi tega gentlemanstva ima le-ta smisel tudi za duhovne vrednote, ceni in spoštuje osebno svobodo, daje pravico javnosti zasebnim verskim zavodom, v parlamentu glasujejo poslanci nepristransko za koristne vladne predloge in tako dalje. Naravna srčna kultura (gentlemanstvo) daje svoboden razvoj nadnaravni srčni kulturi in roka v roki delata za pristni nepokvarjeni rod človeški ter za njegov resnični, ne samo navidezni napredek. Tako je n. pr. v Združenih državah ameriških, tamkaj za morji. Marsikje v Evropi manjka tega. Seveda mislim predvsem na evropski svet v velikem. Slovenijo samo sem bil že zadnjič imenoval prelepo deželo nekanoniziranih svetnikov. In taka je, v kolikor je pristno slovenska, v kolikor je ni oblizala moderna lažikultura, ki koplje zgodnji grob Evropi... Zato pa ponavljam: Nikar za posvetnjaki drveti! Ohranimo kot največji zaklad tisto, česar Evropi kot taki najbolj manjka, namreč pravo praktično krščansko srčno kulturo.

Dr. HILARIN FELDER O. Cap. — ATOM:

Francišškanski apostolat

Pa tudi zdaj Frančišek ni postal malosrčen. Ko je nekaj časa nato pri binkoštnem kapitelju leta 1219 poslal brate v oddaljene zapadne pokrajine, se je z bratom Petrom Katanijem napotil v Damijet v Egiptu, kjer se je križarska armada v trdem boju borila z legijami sultana Malek-al-Kamila. »Nikakor naj ne bi izgledalo«, pripominja Jordan iz Džana, »kakor da išče blaženi oče pokoj, med tem ko je brate pošiljal okoli, da trpijo in se trudijo radi Kristusa. Hotel je namreč vsled viteškega mišljenja svoje duše po Kristusovi poti pred vsemi naprej hiteti. Med tem, ko je svoje sinove poslal ven na nevarnosti polne misijone, se je sam, goreč ljubezni do trpljenja Gospodovega, izpostavil gotovim nevarnostim potovanja po morju, prišel k nevernikom in se podal k sultanu.« Bilo je to smrtnonevarno početje, ker je knez Saracenov obljubil veliko nagrado za vsako krščansko glavo. Toda Frančišek je nastopal s toliko milobo in krotkostjo, obenem pa tudi s toliko močjo vere in s tako sveto prostodušnostjo da se mu samosilnik ni upal storiti kaj žalega, ampak ga je voljno poslušal, ter mu dovolil, da oznanja krščanski nauk. Kakor hitro pa je zapazil, da apostol vere napada mohamedansko zmotno, ga je dal z vojaškimi častmi zopet pripeljati nazaj v krščanski tabor. Svetnik tudi to pot ni dosegel svojega željno pričakovanega cilja, mučeništva za vero.

Ko je prišel zopet v Italijo, se je lotil starejšega redovnega vodila. V njem sta dve poglavji o apostolatu, katerih eno (pogl. 17.) obravnava pridigo med verniki, drugo (pogl. 16.) pa pridigo med »Saraceni in drugimi neverniki.« Dve leti nato je bila izvršena ureditev dokončnega vodila, v katerem se ti poglavji v skrajšani obliki, vendar v bistvu povsem enako se glaseči zopet nahajata. Glede misijona med pogani naroča v njem Frančišek za vse čase: »Vsi oni bratje, kateri bi po božjem navdihu hoteli iti k Saracenom in drugim nevernikom, naj prosijo za to dovoljenje svoje provinciialne ministre. Ministri pa naj dajo to dovoljenje le onim, katere bodo za to poslanje sposobne spoznali.« S tem je misijonsko

delo med pagani povdarjeno kot bistven del vzroka in delovanja manjših bratov.

Pa ne samo to. Frančišek je smatral udeležbo v misijonskem delu med pagani kot najplemenitejšo nalogo reda. Ko govori o raznih vrstah pokorščin, to je, pod pokorščino podvzetih vrstah udejstvovanj svojih bratov, pravi: »Najbolj vzvišena pokorščina, pri kateri meso in kri nimata nobenega deleža, obstoji v tem, da gre kdo po božjem navdihu med nevernike bodi si, da bi bližnjega rešil, ali pa iz hrepenenja po lastnem mučeništvu. To pokorščino sprostiti od predstojnikov je Bogu prav posebnost dopadljivo.«

Spočetka je Frančišek predvsem obračal pozornost na misijonsko delo med pagani povdarjeno kot bistven del vzroka in delovanja manjših bratov. V tistem času se je dvigal polumesec kot najnevarnejši nasprotnik krščanstva, ter je od vzhoda, juga in zahoda ogrožal krščanski zapad. Ne samo Frančišek sam je zato šel kot poslanec vere k Saracenom, ampak je vedno znova določal nove brate za ta misijon. Že zgodaj je poslal brata Egidija v maversko Tunizijo. Leta 1218 je poslal misijonski oddelek pod vodstvom brata Elija Bombarone v Sirijo. Ko je svetnik leto kasneje bival pri Damijetu, je v raznih mestih sirskega sultanata delovalo veliko število manjših bratov.

Istočasno s tem vzhodnim misijonskim oddelkom je poslal redovni ustanovitelj drugega po suhem k Mavrom v Španijo in Maroko. Peteri misijonarji Berard, Peter, Oton, Adjut in Akurzij so pridigali in trpeli najprej v tedanjem saracenskem mestu Sevilji, ter so bili končno v Maroku po neizrekljivih mukah od sultana Miramulina lastnoročno obglavljeni (16. januarja 1220.) Frančišek se je nad njihovim mučeništvom tako zelo veselil, kakor da bi bil sam deležen te časti in te sreče. Zdaj da ve, da je imel pet pravih manjših bratov, je vzkliknil, ko je zaslišal novice. In obrnjen proti Portugalski je pozdravil in blagoslovil samostan Alenker, odkoder so mučenci odšli. Navdušen po zgledu in čudežih marokanskih mučencev se je leta 1220 odločil tudi plemiški Portugalec Don Fernando, poznejši Anton Padovanski za vstop v red manjših bratov in za afriški misijon med Saraceni. Leto kasneje (1221) so šli bratje Daniel, Samuel, Domen, Leon, Hugolin, Nikolaj in Angel z blagoslovom sv. Frančiška v marokanski sultanat in so izkrvaveli na polotoku Cevti iz ljubezni do Kristusa.

Uspeh teh in nešteto drugih žrtev pa je bil majhen. Škof Jakob iz Vitrija, ki je videl brate na delu med mohamedanci sporoča: »Saraceni občudujejo ponižnost in popolnost manjših bratov, jih celo hvaležno sprejmejo in skrbе za njih življenske potrebe, kjerkoli nastopijo kot neustrašeni pridigirji... Poslušajo celo radi njihove pridige o veri Kristusovi in o evangelskem nauku, dokler ne nastopi nasprotstvo z lažnim in nevernim Mohamedom. Od tu naprej pa na grozovit način pretepajo misijonarje ter jih preganjajo iz mest.« Ista žalostna skušnja, ki se je od tedaj skozi sedemsto let potrdila, je težila tudi velikopotezne začetke misijonskega dela manjših bratov med Saraceni: musliman se spreobrne le v najredkejših slučajih.

Tako so se frančiškani misijonarji bolj in bolj obračali k drugim nevernikom. Že malo let po smrti sv. Frančiška so vršili v marsikaterih vzhodnih misijonskih deželah, bodisi pravoslavnih, bodisi poganskih bogato blagoslovljeno delo. Da še pred koncem prve polovice 13. stol. so prišli v srce mongolskih držav v Indiji in na Kitajskem. Še tekom stoletja

najdemo frančiškanske misijonarje skoraj v vseh deželah takrat znane-
ga sveta. Dominik de Gubernatis začenja svojo zgodovino frančiškanskih
misijonov z besedami: »Podajam se na veliko morje, na popis prav tako
slavnih kakor številnih del, trudov in marterništev, katere so manjši
bratje prenašali za razširjenje in obrambo katoliške vere po celi zemelj-
ski obli iz ljubezni do Kristusa in njegove Cerkve.«

BIERBAUM — Fr. BRUNO:

Sveti Peter Baptist in tovariši mučenci prvega in tretjega reda

Ti junaki križa so trpeli za Križanega v letu 1597. Nekaj let po-
prej se je poganski japonski cesar Taikosama ukvarjal z mislijo, da bi
osvojil Filipine, ki so pripadali španski kroni. Da bi preprečil to nesre-
čo, je poslal španski namestnik v Manili frančiškana Petra Baptista,
potomca stare in plemenite španske rodovine, na Japonsko, da bi po-
sredoval za mir. Njegovo poslanstvo ni bilo brezuspešno. Celó ostati je
smel na Japonskem kljub krščanstvu nasprotujočim zakonom. Tako je
s svojimi tovariši neprestano spreobračal pogane. Ker je to poganske
duhovnike zelo bodlo v oči, so naščuvali cesarja zoper neustrašene apo-
stole. Leta 1596. so vse polovili. Bili so to mašniki Peter Baptist, Mar-
tin in Frančišek Blanko, klerik Filip od Gospoda Jezusa, brata Frančišek
šmihelski in Gonsalvez Garcia, razen tega pa še 17 tretjerednikov in
trije jezuitje. V ječi so morali pretrpeti neizrečene muke. Nato so jih pri-
vezali na voz in jih štiri tedne vozili okoli, da bi si ljudje znesli jezo nad
njimi. 5. februarja je prispel žalostni sprevod v Nangasaki. Na nekem
griču zunaj mesta so že bili postavljeni križi, na katerih naj bi mučen-
ci umrli. 13 letni mašni strežnik Ludvik je ves žarel od veselja in vpra-
šal krvnika, kje je vendar njegov križ. Ko so biriči pritrjevali zveste Je-
usove učence na križ, so se ti zahvaljevali Bogu za milost, da so vsaj
v smrtni uri podobni svojemu Odrešeniku, in ga slavili s psalmi in sve-
timi pesmimi. Nato so krvniki drugega za drugim prebodli z dvema suli-
cama. — Najviši je takoj poveličal slavne mučence z znamenji in ču-
deži. Papež Pij IX. jih je leta 1862. slovesno vpisal v seznam svetnikov.

Premišljevanje: O češčenju svetega križa

1. Križ je znamenje časti. Sicer je pisano: »Preklet vsak, ki visi na
lesu.« (Gal. 3, 13.) Odkar pa je Bogčlovek posvetil les s krvjo, se križ
zmagovito blešči na kraljevskih kronah, na zidovih dvorcev in palač in
na prsih pobožnih kristjanov. Pri poslednji sodbi se bo prikazal na nebu,
dobrim v tolažbo, hudobnim pa v večni očitek. — S kakim srcem ga
boš ti nekoč gledal?

2. Cerkev obdaja križ z velikimi častmi. V njegovo čast je posta-
vila dva praznika: Najdenje svetega Križa in Povišanje svetega Križa.
Na svojih oltarjih daje križu častno mesto. Vse zakramente in zakra-
mentale deli z znamenjem sv. križa. Pri procesijah ukazuje nositi križ
na prvem mestu. Pred vsakim križem nam veli pripogniti koleno. —
Častiš-li tudi ti sveti križ? Ali imaš v svoji hiši križ na častnem mestu?
Ga li doštójno pozdraviš, kadar greš mimo njega?

3. Ne pozabi na najlepše češčenje svetega križa, ki obstoji v tem,
da ugodimo opominu našega Odrešenika: »Kdor ne vzame svojega križa
in ne hodi za menoj, ni mene vreden.« (Mt. 10, 38.) Prenašajmo tedaj

Bogu na ljubo voljno in potrpežljivo vse križe, težave in neprijetnosti, ki jih prinaša življenje s seboj. Sveti japonski mučenci so kar žareli od celja, ko so morali v strašno smrt na križu. Zato pa kraljujejo zdaj s Kristusom na vekomaj v sijajnih nebeških dvorinah. Za križem pride krona. Pomislimo večkrat na obljubo: »Če s Kristusom trpimo, bomo z njim tudi poveljani.« (Rim. 8, 17.)

Cerkvena molitev

Molimo: Gospod Jezus Kristus, ki si posvetil začetek vere pri japonskem ljudstvu s svoji podobno smrtjo na križu in s krvjo svojih svetih mučencev Petra Baptista in njegovih tovarišev, daj nam, prosimo, da nas bo navdušil zgled teh, katerih praznik danes obhajamo. Ki živiš in kraluješ....

J. MAGNUSSEN - P. MARKO, O. M. CAP.

Življenje kapucinskega br. Jurija

Nekaj časa je obiskoval precej čedno oblečen gospod br. Jurija. Ta mu je dajal v dar dva ali tri hlebe kruha. Nekega dne ga ljubeznivo opomni br. Jurij: »Pazite, nikar ne grešite več. Pomislite! Naše življenje doseže komaj 60, 70 let... potem treba umreti. Nato sledè kazni v peklu!« Radi njegove darežljivosti ga opomni sobrat: »Br. Jurij! Pomislite vendar, kaj delate. S takimi milodari škodujete celi samostanski družini. Treba prej prositi za dovoljenje!« »Dragi sobrat! Menite li«, reče Jurij, »da sem tako nespameten, da bom brez dovoljenja in blagoslova predstojnikov delil milodare?«

Večkrat so ga prosili osbratje, naj obišče njihove bolne prijatelje. In druge reči, ki so gotovo bili namenjeni za razdelitev med uboge. Ko ga opozori sobrat na te reči, mu odvrne br. Jurij: »Zvedel sem o nekem dekletu, da se hoče prepustiti grešnemu življenju radi prevelikega uboštva. Z dovoljenjem višjih jo podpiram z obleko in čevlji. Dragi sobrat! Ko bi vi vedeli, koliko gorja je med ljudmi, ne bi mogli ne jesti, ne piti od žalosti.«

Večkrat so ga prosili sobratje, naj obišče njihove bolne prijatelje. To je rad storil, a so mu morali izposlovati povelje od predstojnika. Ker so sčasoma spoznali njegovo navado, niso več njega prosili, temveč predstojnika, naj mu ukaže obisk. In bili so prepričani, da ne bo pozabil njihovega bolnika.

Bližal se je čas redovnega kapitelja, t. j. posvetovanja vodilnih patrov provincije o zadevah, potrebah provincije. Trebalo je torej več hrane v samostanu, kjer se je vršil kapitelj. Saj so dospeli patri tudi iz drugih samostanov v to svrho. Torej se je moralo več nabrati pri dobrih ljudeh. Za brata Jurija, ki je spremljal na zbirci P. Ludovika iz Bolonije, — je bila ta pot huda poskušnja in muka. To pa radi tega, ker je bil P. Ludovik bolj posvetnega duha, a on pa je iskreno ljubil redovno življenje — zlasti pa sveto uboštvo. Rad bi bil oproščen te naloge, a ni mogel. Vdal se je torej v voljo božjo ter ubogal. Pokorščini je žrtvoval vse svoje trpljenje, telesno in duševno — tudi rane na nogah. Lahko bi ga imenovali mučenca pokorščine.

Če se mu je v imenu svete pokorščine ukazalo, je tudi vino pil, češar sicer ni storil. Kadar je hotel br. Franc mu pripomoči do telesnega

kreščila, je navadno rekel: »Br. Jurij! Nikar se ne branite. Le pijte vino v imenu svete pokorščine!« In Jurij je ubogal. Zadnja leta pred smrtjo mu je zdravnik ukazal, da mora vsak dan, preden gre na zbirco po mestu, izpiti vsaj skodelico kave. — Mesa se je vzdrževal leta in leta. Le na velikonoč je na ukaz spovednika okusil nekoliko blagoslovljenega mesa. Nedvomno ga smemo imenovati junaka svete pokorščine.

Br. Jurij misli na nebesa

Kakor so svetniki sploh vse svoje želje in misli obračali tja gori v večno domovino, tako tudi br. Jurij. Njegovo srce je živelo in bilo za nebesa. Upanje na nebesa je sličilo nihalu ure. Kakor sam, tako si je domneval, da tudi drugi ljudje živijo v tem upanju na nebesa. Kamorkoli je prišel, povsod in celi dan je govoril o nebesih in o zaupanju vanje. In to je storil v palačah bogatih, kakor v bajticah revežev. Nič ga ni bolj užalostilo kot to, če so mu drugi ugovarjali, nasprotovali in izražali dvome nad zveličanjem. Tistega pa, ki je resno hrepenel po zveličanju svoje duše, je vnel s svetim zaupanjem v Boga in na nebesa.

Koderkoli je hodil, je nekako zrl Boga v stvarih in v vseh dogodkih, bodisi veselih ali žalostnih. Pri obisku bolnikov ni bil njegov prvi namen, jih samo tolažiti z upanjem na telesno zdravje. Glavno je bilo: napolniti bolnika z zaupanjem na nebeško domovino.

Nekoč je obiskal neko bolno gospo v Piazza Navona. Ko jo je blagoslovil, ga vpraša vsa v skrbeh: »Br. Jurij, kdaj bom vstala iz te boleznij?« On jo pa le še dalje spodbuja k potrpežljivosti namesto odgovora na vprašanje. Ker bolnica ne neha spraševati, ji odgovori: »Kadar bo prišel oni sveti dan.« To je po smrti. — Vedno manj se je br. Jurij zanimal za posvetno, za pozemeljske zadeve. Kadar so začeli drugi o njih govoriti, je kar utihnil in zamahnil z roko v znamenje, da ne mara slišati.

Č. g. Ambrozija Oktavijana je večkrat obiskal. Kar oboli čast. gospoda sestra v cvetu let. Vsako upanje na ozdravljenje je izginilo. Br. Jurij jo je sodbujal k vdanosti v voljo božjo. Pripravljal jo je na ločitev od sveta. Priznala je, kako hudo ji je pri srcu, ker mora tako mlada svet zapustiti. On pa ji odvrne: »O, ko bi hotel ljubi Bog mene še ta večer poklicati k sebi!« Pri teh besedah se mu obraz razsvetli, da so se vsi navzoči začudili in občutili sveto spoštovanje do njega. — O pač srečni človek, ki tako prisrčno hrepeni po nebesih.

(Dalje prihodnjič.)

P. ODILO:

Služba predstojnika - predstojnice

Za voditeljem - duhovnikom zavzema prvo mesto v vodstvu tretjereadne skupščine predstojnik oz. predstojnica. Ta ima neposredno nadzorstvo nad skupščino.

Vsaka skupščina ima samo enega predstojnika in predstojnico. Ker je pa nemogoče, posebno v večjih skupščinah, da bi predstojnik poznal člane, zato imajo v takih slučajih svetovalci in svetovalke dolžnost paziti na člane. Tudi bi lahko bili imenovani za nekake predstojnike posameznih okrajev skupščine. Najboljše pa je, da ostanejo pri imenu: svetovalec, ne pa odbornik! Odborniki so pri društvih, tretji red pa je resnično red!

Predstojnik je skupno z voditeljem odgovoren za procvit skupščine. Ker je v neprestanem stiku s člani tretjega reda in ima mnogo več

prilike opazovanja kod voditelj sam, zato so mnoga opravila popolnoma v njegovih rokah. Seveda uradna delavnost predstojnika ni popolnoma prosta, temveč delati mora vedno v sporazumu z voditeljem in s svestovalci. To velja posebno, kadar gre za kakšno denarno zadevo, ali pri sprejetju stroškov, ki se vsako leto ponavljajo. Splošno je pa oskrbovanje premoženja v rokah predstojnika. Zato ima tudi pravico rabiti pečat tretjeredne skupščine.

Svojo službo naj izvršuje predstojnik bolj z ljubeznijo kot s strogo-stjo in zavedati se mora, da je tretji red po duhu sv. vodila družba, boljše družina bratov in sester. V tej družini mora vladati ljubezen. Tako je hotel naš ustanovitelj sv. Frančišek, tako želi sv. Cerkev.

Glavna naloga predstojnika, predstojnice je v čuvanju članov skupščine. To nadzorstvo pa naj ne bo preveč očitno, temveč tako, ki ga zahteva bratska ljubezen. Zato mora imeti predstojnik seznam bratov, predstojnica pa seznam sester. Imenik je seveda last skupščine.

Oni, ki žele biti sprejeti v red, naj se priglase pri predstojniku oz. pri predstojnici, da so zapisani kod kandidati. Predstojnik naj kandidate pred sprejemom pouči o dolžnostih tretjerednikov, ako tega ne stori voditelj sam.

Predstojnik naj poizve, ali ima kandidat zahtevane lastnosti za tretji red. V tem oziru je boljša natančnost kod prevelika dobrota in popustljivost. Boljše je, člana ne sprejeti, kakor pa mu pozneje odreči obljube ali imeti z njim sitnosti radi izključitve.

Da bodo predstojniki lažje spoznali, kdo je vreden in sposoben, biti sprejet v tretji red, naj se drže sledečih pravil: Sprejeti naj ne bodo:

1. oni, ki so nasprotni svojemu dušnemu pastirju, župniku;
2. oni, ki žive v sovraštvu in so prepirljivi;
3. oni, ki so znani kot obrekljivi in prepirljivi;
4. oni, ki so po lastni lenobi obubožali, da niso potem skupščini v breme;
5. oni, ki so, ali so bili na slabem glasu radi moralnega življenja, razen ako so se temeljito poboljšali;
6. oni, ki o njih vedo, da tretjerednih dolžnosti ne bodo izpolnjevali iz pomanjkanja poklica in dobre volje.

Glede sprejema je treba zelo paziti zlasti ob koncu kakih duhovnih vaj ali misijona. Takrat večkrat zagori navdušenje, ki potem kmalu ugasne in s takimi člani je potem sam velik križ.

Istih navodil se je treba držati, ko se novinci pripuščajo k svetim obljubam.

Z ozirom na starost določuje vodilo 14. leto za sprejem, toda sve-tuje se in boljše se je izkazalo, če preveč mladi ne stopajo v tretji red. Najprimernejša bi bila starost 18 let. Seveda, pravico ima biti sprejet vsak, ki je dopolnil 14 leto.

Predstojnica naj pazi na to, da imajo poročene ženske dovoljenje svojih mož za sprejem. Tako določuje vodilo. Ali vsaj dognati mora, da ni mož nasproten sprejemu.

Posebna dolžnost predstojnikova oz. predstojnice je, da natančno nadzoruje novince oz. novinke. Ako zapazi, da se novinec ne briga za vo-dilo tretjega reda, ako ne hodi redno k poduku za novince, ali če za-nemarja mesečne shode, ako v splošnem ne kaže, da bo postal dober ud reda, takega novinca predstojnik ne sme priporočati. Ravno tako ne sme priporočiti novinca, ki lahkomišljeno prelamlja zapovedi vodila.

V dyomu, ali naj novinca priporoči ali odsvetuje za obljube, naj povpraša redovni svet, ki se nanj lahko tudi v gotovih slučajih sklicuje.

Predstojniki morajo tudi vestno paziti na to, da se novinec predčasno ne oglasi k obljubam, ker so v takem slučaju obljube neveljavne.

Iz tega je samo po sebi umevno, da mora biti zapisnik novincev natančno v redu, posebno glede na sprejem. Ako novinec smrtno zboli, naj ga predstojnik opozori, da lahko naredi obljube na smrtni postelji. Seveda mora obljube sprejeti voditelj oz. pooblaščen duhovnik. Le ako bi ne bilo mogoče dobiti pooblaščenja, lahko obljube sprejme vsak duhovnik-spovednik. Take obljube se zapišejo v zapisnik še-le po smrti s pripombo, da so bile obljube narejene na smrtni postelji. Take obljube so veljavne samo v smrtnem slučaju. Če bolnik ozdravi, mora obljube napraviti še enkrat po končanem novicijatu.

Ako novinec sam odkloni obljube, je smatrati, da je izstopil iz tretjega reda, kar se naj zapiše v imenik novincev. — Predstojnik naj novince in ravno tako kandidate opomni, da imajo na dan sprejema in na dan obljub popolni odpustek, ako isti dan prejmejo sv. zakramente.

Kjer imajo v skupščini reden mesečni pouk za novince in kjer se vrši sprejem, pa tudi obljube na slovesen način, tam so navadno dobro poučeni o tretjem redu in o obljubah. Kjer pa se to vrši popolnoma privatno in na hitro, navadno kandidati ne vedo, kaj delajo. Tam je dolžnost predstojnika oz. predstojnice, da nove člane pouči pred vsem, da tretjeredne obljube ne vežejo pod grehom.

Cvetje

»Cvetje« se je odelo z novim letom v novo obleko. Poglejte naslovno sliko! V vrtu sv. Frančiška je nabral angel nežnega cvetja in ga troši po vsej slovenski domovini preko dolin in hribov. Vrtovi sv. Frančiška so samostani serafinskega reda, od koder se širi duh velikega asiškega ubožca. Iz teh vrtov se razvijajo in na teh vrtovih cveto tretjeredne skupščine. Iz njih prihajajo vrtnarji: voditelji in vizitatorji tretjega reda. Na naslovni strani svojega tretjerednega glasila si boste lahko ogledali vsaki mesec drugi serafinski vrt. Prejšnji mesec ste videli ljubljanskega, ki je največji v Sloveniji. V tem serafinskem vrtu se razodeva najlepša rodovitnost. Saj je v ljubljanski frančiškanski cerkvi vsaki dan povprečno 1000 sv. obhajil. Ljubljanska skupščina šteje približno 3000 članov. Cvetje ima naročeno blizu 2000 tretjerednikov. Ljubljana je tudi sedež in središče slovenske frančiškanske provincije.

Pričujoča slika vam kaže škofjo Loko s kapucinskim samostanom. Tu je sedež škofjeloškega tretjerednega okrožja. V Škoji Loki imajo dobro urejeno tretjeredno skupščino. Kako delajo in kak duh se razširja po tem serafinskem vrtu, lahko berete v sedanji številki Cvetja pod »Kako se gibljejo tretjeredne skupščine.« Tudi v škofji Loki je sedež provincijala in sicer ilirske kapucinske provincije za vso Jugoslavijo.

Kaj bo obravnavalo Cvetje v tekočem letu? Kot vedno, bo tudi letos na prvi strani religiozna pesem p. Krizostoma. Uvodne članke je prevzel p. Hugo. On bo prirejal tudi »Razgled po svetu.« Stari znani sotrudniki, ko p. Gvido, p. Angelik, p. Roman bodo ostali zvesti sodelavci pri Cvetju še naprej s svojimi sočnatimi članki. P. Dominik bo uvajal v cerkvene praznike. Mlade moči kot p. Anastaz in p. Tarzicij nas bosta vedno s čim lepim in zanimivim presenetila. Mnogim bo ustrezno.

da smo začeli objavljati v Cvetju kratka premišljevanja. Bralci so nas k temu priganjali. Premišljevanja prirejuje klerik Fr. Bruno. P. Eustahij in P. Marko bosta tudi letos skrbela za življenjepise. Urednik hoče vzgojiti po Cvetju dobra, agilna predstojništva po skupščinah, skrbel bo za poročila »Kako se gibljejo tretjeredne skupščine.« Da bomo vedeli, kaj delajo naše sestre v Gospodu frančiškanske misijonarke, za to bo skrbel p. Stanko. Tudi Mladinskega oddelka ne bomo opustili, kar je seveda velike važnosti. Popolnoma novo moč smo dobili v P. Saleziju, ki zna zagrabiti pravo struno. — Ostanite Cvetju vsi zvesti in pridobivajte mu novih naročnikov.

Kako se gibljejo tretjeredne skupščine

Sestanek voditeljev tretjega reda. Dne 10. jan. se je vršilo letno zborovanje vseh redovnih voditeljev in vizitatorjev tretjega reda vseh treh vej Frančiškovega I. reda: kapucinov, minoritov in frančiškanov. Dvajset voditeljev se je udeležilo sestanka v zgodovinskem samostanu očetov minoritov na Ptuju. Zborovanje je bilo kot nekak uvod v letošnje jubilejne slovesnosti v Ptuju, ko bo namreč minoritski samostan obhajal 700 letni jubilej svojega obstoja.

Minoritecki samostan v Ptuju.

Zborovanje, ki je trajalo tri ure, je poteklo v najlepšem razpoloženju. Vodil ga je frančiškanski prov. komisar tretjega reda P. Odilo. Govorili so: p. Mirko Godina O. M. Conv., gvardijan na Ptuju, p. Ladislav Hazemali O. M. Cap., kapucinski prov. komisar, p. dr. Gracijan Heric franč. provincijal, ki je razložil stanje nove tretjeredne tiskarne na Rocnem pod Šmarno goro. Glavni referat pa je imel p. Silvin Lenartič O. F. M. o »Apostolatu tretjega reda«. Referat bo natisnjen v Cvetju. Na zborovanju smo določili smernice za delo tekočega leta. Sklenili smo tudi

da bomo imeli letos dva tretjeredna tabora in sicer krajevnega 4. jun. 1939 v Nazarjih za dekanije: Gornji grad, Braslovče in Šaleška dolina. Drugi tabor bo za Slovenijo in sicer na Ptuju dne 6. avgusta ob priliki proslave 700 letnice minoritskega samostana.

Tretjeredniki! Zapomnite si ta dva dneva: 4. junija tabor v Nazarjih, 6. avgusta III. vseslovenski tabor na Ptuju. Širša slovenska katoliška javnost bodi s tem opozorjena in prošena, naj na ta dva dneva ne prireja drugih slovesnosti!

Celje. Ob dnevih večne molitve koncem januarja je imela celjska skupščina svoje letne duhovne vaje. Vodili so jih domači gospodje pp. kapucini. Udeležba je bila velika iz mesta in iz okolice.

Ob tej priliki nam je bilo oznanjeno, da pridejo tudi letos v Celje Veliki Frančiškovi križarji in bodo igrali v mestnem gledališču v Celju prelepo igro »Marijin vitez«. Križarje pripelje v Celje p. Odilo, znani pojoči misijonar. Dobro se še vsi spominjamo lanskih pobožnosti pri oo. kapucinih in pretresljive igre »Krik uničene mladosti«. Mestno gledališče je bilo tako polno, da mnogi niso dobili prostora. Letošnja igra »Marijin vitez«, pravijo, bo še lepša. Fantje bodo nastopili v pestrih viteških nošah. Gotovo je in p. Odilo se lahko zanese, da bomo celjski tretjeredniki 12. februarja vsi v mestnem gledališču. Predstava se začne ob 4. uri popoldne.

Ljubljana. Naša skupščina bo imela letne duhovne vaje za Svečnico. Začetek na praznik 2. febr. ob 4. uri popoldne: Pridi Stvarnik Sv. Duh, nato pridiga in pete litanije Matere Božje. V petek in soboto 3. in 4. feb. dvojno premišljevanje dnevno in sicer zjutraj ob 5:30, zvečer pa ob 7:30. Po jutranjem govoru sv. maša, po večernem pa Litanije in blagoslov. V nedeljo 5. februarja jutranji govor ob 5:30, popoldne ob 4. uri pa sklep. Po sklepnem govoru papežev blagoslov.

Duhovne vaje bo vodil p. Silvin Lenartič O. F. M., voditelj tretjega reda iz Novega mesta.

Kamnik. Na Štefanovo smo imeli pri shodu lepo slovesnost: 14 jih je bilo na novo sprejetih, 16 pa jih je delalo obljube. Med sprejetimi sta bili tudi dve, ki sta komaj dopolnili 14. leto starosti. Priglasilo se je tudi nekaj mlajših kandidatinj, tako da smo lahko začeli s posebnim mladinskim odsekom, ki se imenuje »Odsek Male Terezike pri III. redu v Kamniku.« Sestanke ima po dogovoru.

Poleg tega jih je bilo iz posebnega vzroka še nekaj sprejetih privatno in istotako jih je tudi par naredilo obljube. En novinec in ena novincinja sta se bila med letom preselila drugam in upam, da sta tam naredila obljube. Pri nas bodo zopet obljube pri shodu zadnjo nedeljo meseca marca. Sedem jih je prijavljenih. Obenem so dobrodošli tudi novi člani in članice. Kolikor vem, imajo Kamničani in okoličani radi nas frančiškane. Kaj, ko bi storili še več in bi se ta ali oni izmed njih ojunčili ter stopil v duhovno sorodstvo z nami? To storite, če stopite v III. red. Potem smo si v »žlahti« ter ste deležni vseh dobrih del, molitev in sv. maš velike frančiškanske družine po celem svetu. Ali se torej ne splača stopiti z nami v duhovno sorodstvo?

Predavanja o duhovnem življenju se bodo zaključila pred postnimi govori na Šutni. Naj bi vas utrdila v sv. veri in v lepem življenju! V tem vam pomaga tudi čednostna vaja, za katero se vsaki mesec sproti odločamo.

Tretjeredniške shode imamo po navadi zadnjo nedeljo v mesecu; februarja bo to v nedeljo dne 26. februarja. P. S.

Škofja Loka. Zvesto zasledujemo »Cvetje«, ki nas večkrat opominja na večjo agilnost III. rednega odbora. Januarska številka prinaša celo načrt za seje, ki se naj vrše, če mogoče, vsaki mesec. Pri nas smo imeli seje v glavnem letos le štirikrat. Tekoče zadeve smo rešili po vsakem mesečnem shodu, ko razdelimo denar za uboge. Oprostite, da omenim vsakoletni načrt, ki ga naredimo pri prvi seji novega leta. Že predlanskem smo sklenili, da hoče III. red z božjo pomočjo vzdrževati enega dijaka, ki bi postal duhovnik po božjem Srcu. Lani smo sklenili, da zbiramo za novo Baragovo semenišče. Letos pa imamo v načrtu v prvi letni seji, da bomo opremili ubogega misijonarja-duhovnika — z vso mašno opremo na jugu Jugoslavije, kjer ni samo pomankanje duhovnikov, ampak tudi veliko pomankanje gmotnih sredstev v cerkvi. Saj je tam največ bratov in sestra, ki hrepene po božjem kruhu in resnici. Pa tudi naši redovni cerkvi v Škofji Loki želimo kupiti novo preprogo pri velikem oltarju, od koder prejemamo največ dobrot. Veseli smo tudi, da smo mogli v preteklem letu ubogim razdeliti nad 4000 Din. Za misijone smo nabrali okoli 1500 Din.

Prav nič se pa ne oziramo na čenče onih učenih in neučenih ljudi, ki prezirajo III. red.

Pozdravlja vse brate in sestre
v III. redu sv. Frančiška
Kržišnik Ana, predstojnica.

Šmarje-Sap. Naša tretjeredna skupščina si je lansko leto nabavila svojo redovno zastavo. Načrt za njo je napravil profesor Pengov. Delo so izvršile čč. šolske sestre v Ljubljani. Na zastavi je mična in ljubeznjiva slika »Sončne pesmi sv. Frančiška.«

Slovesnost. blagoslovitve se je vršila v nedeljo 9. okt. 1938. Že v soboto je prišel iz Ljubljane p. Klavdij Okorn kot vizitator. Dopoldne je imel govor in sv. mašo za skupščino, popoldne ob 3. uri pa je opravil obred blagoslovitve nove zastave s primernim nagovorom. Po slovesnosti so bile pete litanije M. Božje. Naša želja je in pričakovati je, da se bo pod novo zastavo sv. Frančiška zbiralo vedno večje število faranov starodavne šmarske fare. Skupščino vodi domači župnik g. Ravnikar.

Stari trg pri Ložu. Poročati moram, da je naša skupščina dobila v novem župniku g. Francu Presetniku spretnega voditelja. »Če bi ne imel tretjega reda v fari,« tako rečejo večkrat naš voditelj, »bi si mnogokrat ne vedel, kako pomagati. Tretjeredniki so moja desna roka.« Ne bomo se radi tega prevzeli, ali ponosni smo, da smo vsaj malo to, kar bi tretjeredniki povsod morali biti namreč: izbrana četa najboljših in najbolj resnih ljudi v fari.

Dne 23. okt. 1938 smo imeli predpisano vizitacijo. Prišel je vizitator iz Ljubljane p. Klavdij. Ob tej priliki so vsi člani skupščine prejeli sv. zakramente. Okrog 200 nas je vseh. Pri popoldanski pobožnosti je bilo sprejetih v tretji red 22 novih članov, med njimi večina mladih. Celo fantje so bili zastopani. Po blagoslovu je bila seja v župnijski pisarni.

Izšla sta dva Hafnerjeva Božična samospeva s spremljavo, ki sta namenjena širokim plastem in skušata ustvariti prijetno božično razpoloženje. Naprodaj sta pri skladatelju v Preski po 5 din.

»Marijin vitez« v Celju

Veliki Frančiškovi Križarji v Ljubljani bodo v nedeljo dne 12. februarja uprizorili v Celju zgodovinsko dramo »Marijin vitez« (Ljubljana 1610). Predstava se bo vršila v mestnem gledališču. Začetek ob 4. uri popoldne. Celjani in okoličani se za njo zelo zanimajo, ker še niso pozabili lanske prireditve Frančiškovih Križarjev. — Predprodaja vstopnic je v Slomškovi prodajalni poleg Marijine cerkve. Cene dramske.

Skromna proslava v Serafinskem kolegiju.

Dne 7. decembra preteklega leta so gojenci Serafinskega kolegija v Ljubljani priredili skromno prireditev za najožji krog domačih. Prireditev se je vršila v učilnici, kjer so si gojenci sami postavili oder.

Najprej je bila proslava Brezmadežne z deklamacijo, govorom in petjem. Zatem pa so fantje prikazali igro: »Slovanska apostola«. Kako so se bili za to

Igra: »Slovanska apostola« v serafinskem konviktu.

igro pripravili in napravili, kaže slika. Igra seveda ni bila na višku umetnosti — sestavil jo je tretješolec Jemec Frančel, — a igra je vseeno bila. Vplivale so narodne noše.

H koncu je prišel še Miklavž, ki je gojencem zavoda, navzočim križarjem in še drugim prinesel darila, p. prefektu pa dolg korobač. Čemu in zakaj, ugibajte sami!

Na Štefanovo ob petih popoldne so na frančiškanskem odru uprizorili Veliki križarji zgodovinsko dramo »Ljubljana 1610« ali »Marijin vitez«. Delo, ki ga je napisal Mate Ernič, so križarji z veliko prepričevalnostjo podali v sceni. Dvorana je bila dobro obiskana tudi pri ponovitvi na Novega leta dan.

Veliki Križarji na smuki v Hotavljah.

Zadnji teden v decembru so Veliki križarji prebili v svojem »Frančiškovem domu« v Hotavljah. Sneg je bil izvrsten, smuka idealna. Vsako jutro so imeli v cerkvi sv. Lovrenca sv. mašo. Ob tej priliki so prepevali stare božične pesmi. Ljudem se je petje zelo dopadlo.

Zveza Velikih Klar

v Ljubljani sporoča vsem, ki se nanjo obračajo zaradi posojila raznih iger, da morejo iste dobiti pri Prosvetni Zvezi v Ljubljani oz. pri avktorjih dotičnih iger, kjer jih je dobila tudi ZVSK.

SPREJEM NOVIH ČLANIC.

H kratkemu poročilu o sprejemu 9 novih članic v ZVSK v nedeljo, dne 16. oktobra t. l. v kapeli FMM na Mirju, smo iz vrst klar samih prejeli še ta dopis, ki ga prinašamo:

Bilo je 11. oktobra, ko nam je o. voditelj pri sestanku povedal, da bo prihodnjo nedeljo sprejem v ZVSK. Vsem so zažarele oči, ko smo pričakovale imenovanja onih srečnih, ki bodo sprejete. Imenovana sem bila tudi jaz in sem se tudi z velikim veseljem pripravljala na ta veliki trenutek, ki je zopet prinesel nov žarek milosti v mojo dušo.

V nedeljo 16. oktobra ob pol 8 zjutraj je bila sv. maša z izpostavljenim Najsvetejšim in sprejem. One sestrice, ki so bile že lani sprejete, so počastile naš sprejem s tem, da so se ga polnoštevilno udeležile in sicer v uniformah.

Pred sv. mašo smo najprej prisegle, položile roko na prapor ter obljubile, da bomo zveste vojščakinje Jezusove in dobre hčerke našega sv. očeta Frančiška in vzornice sv. Klare.

Prišel je naj srečnejši trenutek: pred nami je v mašnikovih rokah kot najdražji demant zažarela bela sv. Hostija in trepetaje smo iz globine duše zmolile molitev, s katero smo Jezusu izrazile svojo največjo željo. Naj bo On naša velika ljubezen in plačilo v večnosti, me pa tukaj na zemlji Njegova mala žrtev.

Nobena izmed nas bi z besedami ne mogla izraziti čustev sreče, ki so tedaj preplavljala naša srca.

Po končanih svečanostih v naši kapeli smo imele skupen zajtrk v prostorih čč. mm. frančiškank misijonark Marijinih, pri katerem so nam že sprejete sestre iz srca čestitale k naši veliki sreči.

Vesele, da nam Jezus naklanja toliko milosti in ljubezni, stopamo pogumno na novo pot v upanju, da bomo kot Njegove izvoljenke in hčerke sv. Frančiška in sv. Klare z božjo in Marijino pomočjo zmagovale nad vsemi nevarnostmi, ki bi nam pretile na naši življenski poti.

V nedeljo dne 26. februarja

prirede velike klare v frančiškanski dvorani v Ljubljani ob 5. uri popoldne novo igro prof. Janko Mlakarja: »Najlepše plačilo«. Gledalca globoko dojmi živa dramatična vsebina te igre, podane v 5 slikah in prepletene z originalnimi domislicami znanega avtorja. Kakor pri lanskoletni lepo uspeli igri velikih klar je tudi za to novo igro iz prijaznosti sprejel režjo g. banov. inspektor Ludvik Štancer.

Tretjeredno tiskarno imamo

Tretjeredno tiskarno imamo. Bratje in sestre, glave po konci! To je največ, kar more pokazati slovenski tretji red. Nova katoliška tiskarna je nova katoliška trdnjava. Katoliška tiskarna je kovačnica katoliškega prepričanja, katoliškega značaja. In tretjeredniki moramo biti taki kovači.

Nova tiskarna stoji v Rocnem pod Šmarno goro. Ljubljanski tretjeredniki so vzeli veliko in veselo novico z navdušenjem na znanje. Zašumelo je po cerkvi pri zadnjem shodu. Kot elektrika je šinila novica v vsa srca: Lastno tiskarno imamo! To doni kot: »Slava Bogu na višavah!« Ljubljanski tretjeredniki vedo, da je tiskarna **tretjeredna**, zato so začeli zanj tako lep prispevati. Poglejte med darove! Vsak tretjerednik bi naj po močeh prispeval. Bolj natančno o tem boste brali v prihodnji številki.

Največji Frančiškov spomenik.

S tem se bo ponašalo po njem imenovano severno-ameriško mesto San Francisco, ob vhodu v Pacifiški ocean. Sama Frančiškova soha, ki bo predstavljala podobo križa, bo visoka približno 50 m. Stala bo na podstavku 12 m višine in take širine, da bo v njem nastanjen muzej. Soha bo otla. V njeni sredi bo dvigalo, ki bo v par sekundah dvignilo o-

biskovalce do glave, odkoder bo krasen razgled na mesto in daleč ven na morje. Kajti na kapuci bo terasa, na kateri bo za 50 ljudi prostora. Glava sama bo visoka 6 m. Nemale stroške bo krila deloma zvezna vlada, deloma mesto, deloma pa cela ostala Amerika. Prispevke zbirajo Kolumbovi vitezi. Do otvoritve svetovne razstave v New Yorku, to poletje, upajo, da bo spomenik gotov.

P. HUGO:

A) SPLOŠNI

FRAMASONI ZA SPRAVO S CERKVIJO

Framasonom, zlasti v fašističnih državah, slaba prede. Te hočejo imeti odprte karte, ki jih pa framasoni skrbno skrivajo, glavne še posebno. Zato ponujajo roko Cerkev, da bi imeli v njej zaščito. Za enkrat še previdno, v rokavicah. Francoski framasonski veljak Albert Lantione je naslovil na papeža pismo, v katerem mu hoče dopovedati, da nasprotstvo med Cerkvijo in framasonerijo ni nujno. Vatikanski list odgovarja na to: Cerkev je framasonstvo v teku 200 let njegovega obstoja neštetokrat obsojila kot sebi sovražno in dokler bo framasonstvo to, kar je, nima vzroka ničesar preklicevati.

ŽENSKI »FAJFARSKI KLUB«

Angleška slikarica gđc. Ady Baker je mati tega kluba in njega najnavdušenejša propagatorica. Pravi, da bo fajfa pri ženskah spodrinila mnogo bolj škodljive cigarete in cigare. In vsaka si bo z mešanjem lahko pripravljal tako tobak, ki bo njenemu organizmu prijal. Ti razlogi bi še ne bili tako napačni. A niso bili glavni pri zamisli tega kluba. Popolna enakost žene z moškom tudi v tem oziru, je bila merodajna. Saj je njegova mati dejala: »Mnenje, da je kajenje fajfe predpravača možakarjev, je smešno! Da se s tem predsodkom že enkrat pomete, poziva članice fajfarskih klubov, naj se brez strahu poka-

žejo v javnosti s svojimi fajfami. Kajti tisti časi, ko so se nad žensko s fajfo v ustih pohujševali, so že davno za nami. V 20 letih mora biti ženska s fajfo v ustih po ulicah vsakdanja prikazen.« Ali pride potem moška brada na vrsto?

RADI VERE IZOBČENI.

Zadnje pol leta so ruski boljševiki izobčili iz svoje srede 6626 članov, ker so pokazali, da veri še niso docela odmrli. Ali jih je njihova špionažna policija videla iti v kako cerkev, ali so morda dali svoje otroke krstiti, ali kdo ve na kak način so pokazali še kako iskro vere. Taki so seveda nevredni, da bi se imenovali boljševiki. Zato so jih izobčili. Med njimi je bilo 2321 moških, 4305 pa žensk.

IN SOVJETIJA SE JE ODDAHNILA.

V odročnih šumah severne Rusije so boljševiški špijoni odkrili samostan pravoslavnih menihov, v katerem je živelo 26 menihov, ki so bili svoj čas izgnani iz moskovske lavre. Vse doslej so v tem samostanu, ki so ga sami zgradili, precej nemoteno živeli in okoliške mušike duhovno oskrbovali. Ti so za plačilo skrbeli za njihove vsakdanje potrebe. Ko so vladi to prinesli na nos, je odredila njihovo deportacijo v koncentracijske tabore, veliko mušikov, kot sokrivcev pri tem »zločinu« je pa zaprla. In zdaj Sovjetija zopet lažje diha.

B) REDOVNI

Jaz pa le počas ...

Tako poje neka narodna pesem. Velika modrost je v njej izražena. T. modrosti gotovo ni imel tisti, ki je nedavno v nekem našem nabožnem listu podal kratek zgodovinski oris bivšega slovenskega sudanskega misijona, pod vodstvom Dr. Ignaca Knobleharja. Zapisal je: »Leta 1861 so prevzeli ta misijon frančiškani, ki so ga po par letih polnih neuspehov zopet zapustili!« Frančiškani beneške in tirolske provincije, med katerimi je bilo tudi par slovenskih tretjerednikov, deloma samostanskih, deloma svetnih, so osrbrbovali ta masijon nad 10 let. Tedaj še malo delj kot Knobleharjeva slovenska skupina. Dejansko so ga prevzeli januarja 1862. Takoj v prvih par mesecih so izgubili 15 moči, med njimi proprefekta P. Janeza Reinthalerja in slovenskega svetnega tretjerednika Franceta Zupančiča iz Stavče vasi pri Žužembergu. Sledeči dve leti je tamkajšna mrzlica zahtevala več novih smrtnih žrtev. Radi tega je bilo treba opustiti postojanko za postojanko, dokler jim ni ostal samo še Kartum, ki so ga zapustili 1873. Misijonski zgodovinar Dr. P. Leonard Lemmens, O. F. M., piše o tem misijonu: »Malo misijonov je zahtevalo toliko žrtev in v svojih verskih blagovestnikih pokazalo toliko junaštva.« Sicer pa padle žrtve ljubezni glasneje in prepričevalneje govorijo, kot misijonski zgodovinarji, da je omenjena uničevalna sodba krivična. Tedaj le počasi, da bo resnici zadoščeno. Posebno za one se to spodobi, ki žanjejo sadove teh nekrvavih smrtnih žrtev ljubezni.

Tretjeredniška skupščina škofov.

Škofov je vse polno v tretjem redu. Da bi pa ti kje imeli svojo skupščino, kot jo imajo duhovniki, nam ni znano. Znano pa nam je, da je bila misel njene organizacije že

sprožena. Sprožil jo je na drugem narodnem tretjeredniškem kongresu v New Yorku l. 1926 naslednik našega Jakoba Trobca na šentklavdski škofijski stolici, Msg. Jos. Busch. »Mislil sem«, je dejal, »če ne bi bilo na mestu, da bi se osnovala posebna tretjeredniška skupščina škofov. Taka skupščina bi imela po mojem mnenju svojevrstni pomen!« Seveda bi ga imela, in še kakšnega. Škofje, sami navdušeni tretjeredniki in njegovi dobri poznavatelji, bi z oblastjo in ugledom, ki ju imajo, lahko več storili za procvit III. reda po župnijah, kot ves poklicni voditeljski aparat.

LEP APOSTOLAT III. REDA

Znano trgovsko mesto Honkong na Daljnem vzhodu, je, kot evropska in ameriška velemesta kraj največjega razkošja in najskrajnejše bede. Koliko je takih, ki morajo kar na ulicah prenočevati. V kak kot se stisnejo, da ujamajo malo počitka. Preko poltja še ni tako hudo. Toda pozimi je tudi tam mraz, da človek preko noči na prostem lahko zmrzne. Neko jutro so našli kar 12 takih brezdomcev zmrznjenih. Zdaj je pa tamkajšnji III. red započel dobrodelno akcijo za te brezdomce. Uredil jim je nočno zavetišče s kopališčem in udobnim prenočiščem. Pa še kaj toplega dobe, če so potrebni. Gotovo apostolat, katerega je sv. Frančišek vesel in ga blagoslavlja.

Gledališka zvezda — tretjerednica.

Njujorško tretjeredniško glasilo »Tertiary Record« poroča, da je ondi postala smrtna žrtev avtomobila 20 letna Miss Eleanora Flynn, kot gledališka in filmska zvezda znana pod imenom Goldy Russell. Bila je navdušena tretjerednica. Vsak dan je bila v tamkajšnji frančiškanski cerkvi pri sv. maši in pri sv. obhajlu. Pod sijajnimi kostumi na odru je vedno nosila spokorno obleko III. reda sv. Frančiška.

NAŠE SESTRE **MARIJINE** MISIJONARKE

O. STANKO MARIJA:

Iz misijonskega dela FMM na Kitajskem

Roparska vojska Japoncev proti Kitajcem se nadaljuje, samo vojno pozorišče se je preneslo po zavzetju važnega Hankowa iz srednjekitajskih v provincije južnega Kitaja. Tudi bojna sreča se je obrnila in japonske armade se v bližini Kantona umikajo pred prodirajočimi in na novo organiziranimi divizijami kitajskega Napoleona, maršala Čang-Kai-Šeka. Upanje Japoncev, da bodo z zavzetjem Hankowa in Kantona končali vojsko in podjarmili Kitajsko, je splavalo po vodi.

Ogromna je pa škoda, ki jo katoliški misijoni trpe zaradi vojske. Milijonske množice beže pred njo v varnejše provincije in vodijo s seboj, kar morejo v naglici spraviti skupaj. Pogosto so si pa mogli rešiti le golo življenje. Za te od strahu brezglave ljudi, ki ji žene samo ena misel: bežati kamorkoli, samo kolikor mogoče daleč proč od vojskinih grozot, so misijonske postaje kakor rešilne oaze sredi puščave. Tu najdejo vsaj za silo varno zavetje pred roparskimi tolpmami, ki preplavljajo nesrečno državo, prgišče riža za vsakdanjo hrano in zdravila za bolezen, dokler se zopet ne odpravijo naprej ali se po prestanih nevarnostih ne vračajo na porušene domove in opustošena polja.

Poročila iz misijonskih krajev govore o rastoči bedi, množi se število otroških trupele, ki jih pobirajo po ulicah stanovanjskih četrti velikih mest, ki jih napolnjujejo siromaki: umirajo od lakote, in ne le otroci, temveč tudi odrasli. Cela mesta, važna industrijska središča, kjer so stotisoči našli dela in jela, so porušena, na desettisoče kvadratnih kilometrov najrodovitnejšega in skrbno obdelanega ozemlja je vsled poplave Modre in Rumene reke pod vodo, število žrtev se pa niti preceniti ne da. Govori se o milijonih, ki so pomrli vsled vojske, lakote, bolezni in povodnji.

FMM, ki imajo samo na Kitajskem 53 misijonskih zavodov, kljub svojemu precejšnemu številu in veliki požrtvovalnosti ne morejo zmagovati velikanskega navala in olajšati strašne bede, dasi store vse, kar je v njihovi moči. Silno je gorje, ki se je zgrnilo nad nesrečno Kitajsko, toda neizmerne so tudi milosti, ki jih neskončno dobri Bog razliva nad tem, v teminah poganstva tavajočim pa vendar visoko kulturnim narodom. Sredi splošnih zmed je sedaj neštetim poganom, tudi iz najvišjih krogov, dana prilika, da v občevanju z misijonarji in misijonarkami v njihovih

zavodih, bolnišnicah, sanatorjih itd. spoznajo resnice katoliške vere in mnogi, ki bi drugače morda nikdar ne slišali ničesar o krščanstvu, se odpovedo svojim zmotam in se puste krstiti.

Kakšno je delo in kako so velike žrtve, ki jih ne meneč se za svoje zdravje in celo potrebni počitek polagajo na oltar ljubezni do bližnjega frančiškanke misijonarke Marijine zopet vidimo iz poročil, ki jih iz kitajskega velemesta Šanghaja pošilja svojcem naša slovenska misijonarka m. Marija Kalista.

V pismu na praznik Imena Marijinega, 12. septembra 1938. sporoča:

»Polnoč je, ko to pismo pišem. Mama prestrašeno gleda ... Da, mama, prav res pol enih ponoči je in ne pišem doma v samostanu Presv. Srca ... Torej povej vendar že, me silite! ... Eh, kaj bi, duša in srce mi poje. Nočno službo imam spet. Zdaj spet z vami bedim in duša spet tako lahko v nočni tihoi bedi, ljubi in zadostuje svojemu Ljubemu.

V eni naših bolnišnic sem, — radijsko zdravljenje raka —, z avtom 20 minut od doma. Dve mladi redovnici sva nočni strežnici. Bolnišnica ni velika, lepa vila, tudi bolnikov ni veliko, saj ta reč predrago stane, vsi so bolni za rakom. Zaradi študija sem bila 8 mesecev »brezposelna«, — koliko me je to stalo: mlada, za delo sposobna bi tako rada pomagala predstojnikom v zadregah, pa je Jezus zahteval moj popolni »fiat«, ki sem Mu ga dala ob duhovnih vajah: da hočem izvrševati v vsem samo Njegovo voljo, čeprav moram sebe križati.

Vidiš, mama, ko sem se Mu znova zopet dala, pripravljena nadaljevati v tem, kar On hoče, v odmiranju sama sebi, je pa zopet On dokazal, da v svoji velikodušnosti noče zaostajati.

M. prednica ve, da sem pripravljena sprejeti karkoli in ker sem zdrava in močna, mi je zopet naklonila srečo nočne službe. — Vi se morate čudite, zakaj sem tu tako srečna, — saj drugi tudi ne razumejo —; o, ko bi vedeli, kako je lepo v nočni samoti, ko sem vedno sama, saj še s samostansko družino skoro nimam stika, ko lahko duša raste v združenju z Njim, ki jo Edini neprestano v ljubezni spremlja.«

(Dalje prihodnjič.)

In naj molijo za mrtve...

(Sv. Frančišek As.)

† Dr. Anton Ratajec. V zavodu sv. Stanislava v št. Vidu nad Ljubljano je dne 3. jan. umrl profesor in bivši ravnatelj škofijske gimnazije dr. Anton Ratajec. Bil je eden najodličnejših profesorjev zavoda. Pokopali so ga z velikimi slovesnostmi v grobnici na farnem pokopališču v št. Vidu. Bil je bratranec slovečega frančiškanskega misijonarja na Kitajskem O. Vesselka Kovača. R. I. P.

† Preč. g. Jakob Kitak. V Bočni pri Gornjem gradu je umrl pred Božičem preč. g. Jakob Kitak. župnik in zlatomašnik. Bil je zvest in vnet tretjerednik sv. Frančiška. Rajni gospod se je rodil pred 80. leti v Rogatcu ob Sotli. V mašnika je bil posvečen l. 1888. Meseca julija lanskega leta je slavil zlati mašniški jubilej. Večino svojega duhovniškega življenja je prebil v lepi Savinski dolini. Bil je svoj čas kaplan na Ljubnem, dolga leta župnik v Šmartnem ob Dreti in zadnjih 10 let v Bočni pri Gornjem gradu. Pokojnika je krasila otroška priprostost in globoka pobožnost. Sam otroška duša se je najboljšje počutil med otroki. R. I. P.

Pokojni tretjeredniki ljubljanske skupščine od l. 1938. Ciuha Mana, Jarc Uršula, Kastelic Ana, Merčun Helena, Trampuš Terezija, Vidic Jakob, Sluga Marija, Žiraj Frančiška, Pavlin Marija, Germovnik Franc, Dermota Marija, Šutar Ana, Dovč Marija, Marenče Julka, Derganc Ivanka, dr. Mihael Opeka, Lavtižar Frančiška, Kunstelj Ivana, Galič Ivana, Peterca Helena, Tesnar Franc, Slana Frančiška, Škof Ana, Telavec Frančiška, Kremžar Katarina, Mihelčič Ana, Podgoršek Frančiška, Porenta Helena, Korenec Ivanka, Verbič Alojzija, Žnidaršič Antonija, Guzelj Neža, Buh Uršula, Gabernik Kati, Msgr. dr. Jožef Debevec, Samer Andrej, Bano Regina, Domladiš Marija, Čretnik Ana, Trampuš Boštjan, Dermota Jožefa, Fantoni Marija, Mlinar Neža, Škerjanc Marija, Vrečar Marija, Tavčar Tončka.

Naročniki imajo besedo

Nekdo iz Novega mesta. V našo hišo prihaja pet katoliških listov. Letos pa je našel pot v naš dom še šesti list in ta je »Cvetje«. Med vsemi listi sežem najprej po Cvetju. Zares je lepo in zelo čudno se mi zdi, da ga morate takorekoč tretjerednikom vsiljevati. Saj je samo ob sebi umevno, da bi ga moral imeti vsak otrok sv. Frančiška. — Na praznik Kristusa Kralja sem bila sprejeta v tretji red. Zavedam se, da je moja dolžnost biti naročnica Cvetja in zavedam se tudi dolžnosti, Cvetju pridobivati novih naročnikov. Dobila sem torej nove naročnike. Pošljite mi položnico, da Vam takoj pošljem denar, ker le oni je pravi naročnik, ki naročnino točno in zvesto poravnava. — To je prava beseda in pravi duh! (Op. urednika).

Naročnica iz Jadrana pripomni na položnici: »Ker mi Cvetje prinaša toliko duhovnih koristi in veselja, zato vam pošljem to leto dvojno naročnino.« To je pravo umevanje!

Ljubljancanka je huda — takole piše: Podpisana je navadno nekaj priložila k naročnini, ker tolikrat jamrate, da vam primanjkuje. V 12. številki pretečenega leta pa smo brali, koliko vam nekdo naročnine dolguje. In podobnih brezvestnežev imate več! Zakaj jih ne tožite? Ne za služijo drugega! V ta namen niti pare več! Brez značajnežem nočem potuhte dajati!»

Tudi ta beseda je na mestu. Prav je, da ste vsi hudi na one, ki lista redno ne plačujejo, ali uredništvo in uprava pričakujeta tudi od »hude Ljubljancanke« malo podpore za list in za tiskarno. Hudi smemo biti na greh, ne pa na grešnika. Radi slabih ne smemo opustiti svojih dobrih del.

Novi naročniki

Berčič Jerca, Perkaj Marija, Kozlevčar Frančiška, Kopavnik Ivana, Tekavec Brigita, Artnak Ivan, Kristan Ana, Brodnik Franc, Žup. urad Sv. Duh 5 novih, Zagoričnik Janez, Kumer Ivana, Krajnc Marija, Kužnik Karolina, Ogrin Janez, Kerne Ana, Krajnc Franc, Ravnahrib Jožica, Radovič Ana, Lindič Jerca, Božič Ana, Mlinar Ivana, Gasser Marija, Tomazin Marija, Prašnikar Marija, Dobnikar Marija, Šolske sestre Juž. Amerike 10 izv. Kodrič Luiqia, Brgant Jera, Zupan Elza, Šušmelj Ivana, Leskovšek Helena, Kodrič Rosi, Soavnik Zofi, S. Branislava, Šokal Marija, Drinovec Frančiška, Vrhovnik Marijana, Vajdl Marija, Pintar Neža, Kržič Antonija, Koce Marija, Ahačič Angela, Čebulj Ivanka, Križnik Francka, Medved Ana, Verbost Jože, Zupančič Ivanka, Rupar Neža, Orahek Marija, Degen Neža, Križnik Marija, Matoz Marija, Kocbek Milica, Kumer Roža, šampfel Elza, g. Juranovič Lojze, Gregorin Marija, Perko Angela, Lazar Rezi, Krajnc Franc, Barbič Anica, Zupanc Cilka, Šander Franc, Obitelj Trtnik-ova, Uranič Marijana, Stiplovšek Franc, Parman Uršula, Tomšič Rade, Eržen Ivana, Koren Bara, Bandur Jožica, Frangež Ana, Turek Antonija, Gselman Ivanka, Kopše Ana, Hvanc Amalija, Šlamberger Jožefa, Žunkovič Marija.

P a x
et bonum!

Mir in
vse dobro!

P. ANGELIK:

Prihaja čas, ko bo marsikateri, ki se še ni vpisal v Podporni odsek III. reda, prišel v leta starosti in onemoglosti. Ako ne bo imel tedaj dovolj prihrankov, da bi lahko od njih živel brez skrbi do smrti, ali ne bo imel dovolj velike pokojnine in ne bo našel sorodnikov, ki bi ga ljubeznivo sprejeli na stara leta, tedaj bo nastopila zanj beda in prosjačenje. Zelo nerodno mu bo tedaj odgovarjati na vprašanje: »Zakaj se pa nisi vpisal pravočasno v Podporni odsek III. reda? Sedaj bi bil lahko preskrbljen!«

Glavni pogoji za vpis v ta odsek so sledeči:

Kdor se hoče vpisati:

1. Mora biti ud III. reda ali se zavezati, da vanj stopi tekom dveh let;
2. se mora preživljati z lastnim delom in ne sme biti odvisen od dobrote bližnjega;
3. ne sme biti star nad 40 let;
4. mora biti naročen na »Cvetje« ali se nanj naročiti.

Kdor potrebuje tiskovine za vpis ali želi kakega nadaljnjega pojašnila, se lahko pismeno ali osebno obrne na »Pax et bonum«, »Podporni odsek III. reda«, v Ljubljani, Frančiškanska pasaža. Osebno pa lahko tudi na »Župni urad Marijinega Oznanjenja v Ljubljani.«

DAROVI

Za frančiškanske misijone:

Neimenovana po fr. Jozafatu 50.- din, N. na porti plačala 20.- din, Repnik Frančiška 10.-din, Krajns Ivanka 150.-din, Špenko Marija 20.-din, Žust Katarina 10.-din, Drofenik Marija 100.-din, Bergant Marija 85.-din, Koroša Elizabeta 10.— din, Medija Francka 10.— din, Strnad Marija 20.— din, Beber Antonija 20.— din. Frančišk. samostan Maribor (po p. Gabrijelu) 1.831.— din, Miklavčič Kati 10.— din, Sadar Marjeta 40.— din, Šave Marija 20.— din, Hren Karolina 10.— din, Kavka Helena 5.— din, Šebat Jerica 10.— din, Istinič Marija 20.— din, Plečnik Frančiška 10.— din, Papež Marija 132.— din, Uršnik Marija 20.— din, Volčko Ana 6.— din, Roter Ana 30.— din, Konstantini Marija 12.— din.

Za Armado sv. Križa:

Medija Francka 10.—din, Mramor Kata 10.— din, Franč. samostan Maribor (po p. Gabrijelu) 1.995.— din, Markelj Minka 40.— din, Šarc Marija 10.— din, Sadar Marjeta 10.— din, Kolbe Francka 20.— din, Neimenovana 10.— din, Žnidaršič Ivanka 100.— din, Vardjan Marija 20.— din.

Za razširjanje sv. vere:

Brojan Marija 12.— din, Klep Anica 12.— din, Neimenovana 12.— din, Kos Francka 3.— din, Volčko Ana 6.— din, Širel Marija 5.— din.

Za večno luč v kolegiju:

Klep Ana 10.— din, Farčnik Jožefa 20.— din, Žnidaršič Ivanka 50 din.

Za sklad »Cvetja«:

Barl Ljudmila 5.— din, Beber Neža 5.— din, Miklavčič Alojzija 10 din, Repnik Franca 5.— din, Babnik Anton 5.— din, Lončkar Ivan 5.— Kucler Neža 30.— din.

Darovi za tiskarno:

Po 1.000.— din: Neimenovana, III. red pri Sv. Trojici v Slov. gor.; po 100.— din: Neimenovana, Neimenovana; po 50.— din: Zorman Anton, Blaznik Jerica, Čik Terezija; po 35.— din: Kranjc Stanislava, Novak Ana; po 30.— din: Neimenovana, Hafner Apolonija; po 25.— din: Možina Ana, Mrše Meta, Plečnik Frančiška, Verne Teodora, Sotlar Uršula; po 20.— din: Grebenc Terezina, Neimenovani, Češnovar Franja, Strnat Marija; po 15.— din: Čemažar Jera, Gregorač - Vodnik, Kramar Marija, Lazar Jožefa, Pavlovič Marija, Šorli Marija, Kranjc Stanislava, Schulter Angela, Kavka Helena, Beg France, Rozman Frančiška, Zago-ričnik Janez; po 18.— din: Avbelj Marija, Bergant Micka; po 11.— din: Kovačič Ana; po 10.— din: Černivec Jožef, Udovič Frančiška, Bogelj Amalija, Beber Antonija, Šebat Jerica, Judec Terezija, Mislej Ana, Humar Marija, Hudoklin Marija, Mlekar Marjeta, Ožina Marija, Slapničar Ana, Rakovec Marija, Neimenovana, Jalovec Marija; po 9.— din: Sluga Roza; po 8.— din: Škrobar Feliks; po 7.— din Ocepek Marija; po 6.— din: Selan Ivana, Volčko Ana; po 5.— din: Medic Frančiška, Legan Antonija, Artnak Ivan, Debec Ivana, Kopavnik Ivana, Hren Antonija Zale-letel Neža, Kernc Ana, Slabe Mici, Biselj Antonija, Sedej Marija, Vidmar Bogomila, Mrzlikar Marija, Rus Francka, Kozlaj Pavle, Hribernik Ju-ljana, Judež Marija, Zamljen Katarina, Tomšič Josipina, Tifengreber Josipina, Pečar Marija, Dolinar Ivana, Fišar Uršula, Knez Ana, Femec Marija, Bergler Terezija, Istenič Neža, Brankovič Marija, Zupanc Aloj-zija, Lužnik Marija, Neimenovana, Stare Pepca, Rogelj Marija.

(Nadaljevanje prihodnjič.)